

ДМИТРИ ГАБЕЛИА

ЦӘКӘҮІРПАМ҆ҚАК
ажәеинраалақәа

Апқәынғашәкәттықъирта
Ақөа 2014

ББК 84(5Абх) 6-5
Г 13

Габелиа Д.
Г 13 ЦӘКӘҮРПАМҖАК. Ажәенираалақәа.
Апхәынтшәћәтыжырта. Ақөа, 2014. – 320 д.

Шә-пәтазаарак раңхъа сани саби ауғыбызышәа сдыртсон, исыларааzon аптазаара, жәған дук садырбон.

Апоезия абызышәа акәзар, сеилаҳан есөнү сиуан, – хъаҳәа-паҳәада пхъаћа снеиуан, аћазацәа рышәћәы аасыртуан.

Абас ала срабадырит – Гәлиеи Кәағәаниеи, хара инағыз рыбжы снырит Шыынқәбеи Алашәриеи. Ажәған аетә рыгәтә избейт ахыы Саидеи Ағыбеи. Урт зегъ өңицила иаалашеит, мәға лашак са-нимлеи...

Шыта ҳайқәшәаргы, ҳайқәымшәаргы гә-ныла ирасхәахьоу схәалоит: сыгәра жәгозар, сыңсы жәбозар шә-Ажәа сапсахар қалоит!..

Издыруада...

ББК 84(5Абх) 6-5

© Габелиа Д., 2014
© Апхәынтшәћәтыжырта, 2014

АПХЬАЖӘА

Аамта дазаант ағахәы зхәаша. Уи аамта ахатә дааզоит, дыңнашәоит, даӡрыжәуеит. Иланатоит амч, агәағь. Аңсабара акәзар, иаратәы ћанатцеит, – инағеит абағхатәра. Уажәштың, Арғиафы ибағхатәра аарпшразы аапсарада, аанғасрада Сизиф ашъхақәцә ихаигало ахахәеипш шеиншикәса, тыхәаптәарада, ес-шар өңицбараҳа дырғиалароуп. Аханатәеипш бзия ибаны, аханатәеипш дазыразны, ипсы ахтынцаны.

Арғиафы изымхозароуп ићаитдо. Еиха-еиха аизҳаразы дааћәымтүзакәа ихы аус адиулозароуп, дыңшааузароуп. Үсқаноуп абағхатәра аеоушытны амтәыжәфақәа анеитңнахуа. Агәы азызрығра, гәйла абара, агәы иаҳәо ишаҳәо аҳара, нас уи аңыћәара аныћала, үсқан ажәа ахатапсаҭа уапشاауеит, угәағы иааниуеит, угәы итыңны адунеи иқәлоит – иазыпшу рышка.

Дмитри Габелия хырхартә рацәала иәнио ашәышыкәса өңиц азы өңицла ихәыциуа, ағыцира иацәымшәо, – ағыцира аазырпшуа, аћазарағы зымға ылышхуа, еилашуа, ицәкәырпо, фиңүтқала ашәра иағу поетуп. Уи ипоезия ахатә формеи аинтонациен амоуп. Иңбоушьаша – иритм. Астиль аганахъ ала иүхәозар, макъана ласыласс зөвзывыпсахуа акакәны ићоуп. Динамика-лагыы даараӡа азәлымхара узңәирнагоит. Уи даңәшәазом апоет изы зда ыћам – ахакәиттра, аарпшрагы дақәшәоит.

Апоезия ҳәаадоуп, нтәара зқәым хақәитроуп, пырра-наζароуп. Уи знык иаанаҳәаз иара датәуп.

Д. Габелия имоуп ахәатәы, ахәашъагы дақәшәоит. Узеигәрырғаяуа акәны ићоуп уи ишәра, иеизҳара апроцесс даара иласны иаҳымғағысуа. Иубартоуп шаға ихы аус адиуло, шаға бзия ибаны апшаарақәа дырғеу.

Д. Габелиа

Үгәы иатахытәńкоу Аңцәагы иуцихәроуп, иара аамта ахатагы уцныńкароуп. Аамта уақәшәроуп, уи аамта аичаҳаша, ахзызааша удыруазароуп Арғиафы.

Д. Габелиа абаөхатәра злоу, запхъаڭа акырза җзенгәйрәвараны ҳаńкоу, иғыцу поетуп, позитивла ихәыицу лирикуп.

Агәыңра ҳамоуп, агәрагы аагоит пхъаڭа ҳапсуа поэзия аихаҳараңы аихъзара ссиркәа аарпшны, ҳтәыла антытгы азыргара шилшо.

ГҮНДА САҚАНИА

ЖУМЫРДАСТАР
КӨФӨЛДІКЕЛ

ДАЕА ИАША МӨЛАК

ҳан илықәлоу
абжыы ныңдак
адгыл ашәаҳәабжь гауеит

пагъа-пагъа
иччапшы иңылак
хашқа Амаалықъ даауеит

алашара атқәағәа аныңдеит
Анцәахша
иҳәатәы нхаларц

апстазаара ашәхымс ихыңдеит
даеа иаша мөлак
хбаларц

нанхәа 12, 2013

ЗЕГЫЫ НЦЭАТЭУА

суада адәылашара анығоначча
иپхаз амра –
сейتاант анаҳәа
ашәахәа
ахызеипш сөйлахәан снатәеит
ажәфан сахәтакны
сныхәарц стаххеит

иаха алашыцара иаңызгаз хъчаны
атх ианымшәаз
амреиپш
сышны
сныхәара иалаз рыххәыцра мцахон
урт аныхеиپш
рыххызықәа
сшьон

нас
санаапш
срықәгылан сшьамхқәа
сылапш иташәо
зегыы нцэатәуа

абдара 16, 2012

АШЬАЦЕИПШ СУАФНЫ

Абар, –
Ашьац иағызыу алахынта,
Уи зныруа –
Ағарпын архәафы...
Алашара зхәйцира лаша анта,
Уатқәы
Шәышықәса иртүсуга ауафы...

Иахъа аира згәалашәо амшынта,
Зыпсы
Адгыл иқәыпсоу жәланы,
Аамтә ашькыл санғыларыз шақа,
Уаҳа сымир
Ашьацеиپш суафны...

лаңара 23, 2013

СТЫНЧРА САСРА

*Сара стынчроуп тынчра змазаңәкъам...
Тайф Ауыба*

Апенцыр ахышә
иқәтәоу сара соуп
хәа,
ақалақь салапшуан
сныхәоушәа сахыиаз.

Амтәзыжәфа сыманы
пшакгыс сагом
хәа,
стынчра сыйғаңәажәон
сасра уа истаз.

Уатқаңызны ағынқәа
ирхыло сыйсоуп
хәа,
аҳәыхә-мәфа сахәөн
сыпштәы сзырбаяуз.

Ажәған пшыа ахрағы
инхарц атахуп
хәа,
ахәыцрагы иалан
зыблала сыйшуаз.

нанхәа 24–26, 2013

СЫШТАЗЫ СЫНХОИТ

Цәкәирпә еинаалак,
пәтә ахазамкәа,
тәфантәы ихалан
сышқа иеихон.

Апша өәандак,
зыңгы имцаакәа,
сыкәа итапан
сҳых сагон.

Итыхым сахъак
мырбааӡакәа,
аӡағы ичышәны
сышта азынхон.

Ҳәыхә шкәакәак,
бла азтазамкәа,
амшын иқәсны
снеишья қанатон.

цәйләбба 19, 2011

Жардамынде

ИУДЫРУЕИТ

апоэзия азхәыцра

Уара ула
Схәым,
сжъам
уара ула,

схагам,
сдагәам,
слашәым...

Сгәы анتاцәугъы,
итәуп
уара ула,

схәыцра антацәугъы,
итатацәым...

Иудыруеит,
үгәарп сахътагылоу
апшәымара сашътам –
ссасуп,

иудыруеит,
саизар шузыкоу –
аиаша еibaҳxәаларц стахуп.

рашәара 16, 2012

Д. Габелиа

ИСХАРОУЗЕИ?..

ақәарыңқәа сықәыпсоит
хамеңгзарак
смырбаңакәа

амғаду саныргалоит
сыңсахәага
мырбааңакәа

ақәарыңқәа сыдыпсылоит
иахъсықәыпсо
ипөуеит

ажәған ағәы садыпшылоит
исхароузей
сцааует

хәажәкыра 11, 2010

ҮРТ СРЫЦЭЦОИТ

Цьюукы
мышкы
рызхойт,

иацы,
иахъа,
уатәы
рацәахоит...

Цьюукы
цъарак
инхойт,

апырра,
аӡсара,
аныҝәара
мыцхәхоит...

Сара
урт
срыцәшәоит –

мышкызыны
амши
аҭыпи
срыцәцоит!..

пхынгәы 14, 2009

СИЗАР СУАФХАРОУП

Ари адгыл сатәым,
Адунеи сара истәым, –
Зхы иақәиту среиуоп, –
Сырәниафуп!..

Сыжәған схәарым,
Сымра схәарым, –
Амш санғылоуп, –
Снаңшфуп!..

Ақьачақъра сағым,
Сөирбартыңың тәхым, –
Акалашәа сшоуп, –
Сыпшаафуп!..

Исхәар егъаурым,
Иззартыңың изатәым,
Сизар суафхароуп, –
Суафуп!..

жырыныңда 11, 2013

АЕТҖӘАҚӘА СРЫВАРГЫЛАН

сгәырғъара хыжжуа ишнеиуаз
адәхыб ахы инықәсыргылан
мейгзарахда сакәабеит

насыпла итәы-ипха ишлеиуаз
аетцәақәа снарываргылан
сыркәашауа саршанхеит

шаанза сарагыы сышгартцуаз
адгыл пхага сагәыларгылан
мчы нашанак сылабжьеит

шәыгәрамгара сиаанза ишсырзуаз
ахаҳә шкәакәа сықәыргылан
арөниағ иажәа санаҳәеит

машы 18, 2011

АМРЕИПШ ҲАНБЫЛУА

ҳамшқәа аپшатлакәеипш
иикъя ицоит
аپшандагеипш апша
ҳандауа

ҳашықәсқәа раандеипш
гәарак ҳтахоит
аңстазаареипш ҳәапхъа
иинуа

ҳаћанатц ҳаћоуп ахаанеипш
ҳаныћамгъы ҳкалоит
ҳаныпсуа

ҳазшаз зны
хәмаршақә ихәанеипш:

ҳшыћоу злахдыруа –
амреиپш ҳапхоит
ҳанбылуа

жыттаара 22, 2012

ЦӘҚӘҮРПАМҐАК

Иахъантәарак
амшын
цәқәүрпоит,
сара –
саагылазар...

Ацәқәүрпенпш
сиины
стахоит,
акыр схытцуазар...

Сшықаз гәыграк
азынхоит
аћәара,
садыруазар...

Шәара гәфарак
сашәыргоит,
амшын
уатәы
сахылтцуазар...

Амра аргама
иөырбалоит,
ашәахәақәа
ҳхыысуазар...

Легенда
кодовировка

Д. Габелиа

Сара амшынағы
скәашоит,
адгъыл
уалны
исыдымзар...

Азағы
сышытақәә
нхалоит,
шәарт
шәызхылозар...

Цәкәырпакағ
амза
шәсырбалоит,
игәағьны
шәзанылозар!..

лаңара 22, 2012

Д. Габелиа

МЦАК САГӘЫЛАЦӘАЖӘОИТ

еснагъ
мцак сагәылацәажәоит
поетк дсыңцәажәалоит
еснагъ

атак
истарц сгәы сапыслойт
саамтахә иалысхлоит
атак

нанхәа 4, 2011

жадылайыл
жадылайыл

СЫРХААНЫМ

сақәшаһатым амра
зегъы ирықәыпхо
еипшны

сазыразым амшра
агәырғы-гәала
нзыжкуа
еипшны

дыстахым ахаан өызас –
зегъы ирнаало
ауағы

исхааным
сырхааным –
аамтак исыцану
аүәйрөв

ңұхынққаын 9, 2013

ГЭААРТЫЛА

гэаартыла
аицэажэара –
ажэфэн агэы зарпшаауа

гэаартыла
агэжэажэара –
дгыл апсы иалапшуа

гэаартыла
ахы азхэыцра –
шэареи сареи ҳиаша-ҳтца

гэаартыла
адунеи ахыцра –
ауафы иреигүй илахьынца

жыттаара 6, 2013

ЗЫМҔА ЗЫМШӘАЦ

...уи амға ианықәлар
ахәтамшәа
амархәац,

адәй ишанығуа
иңцишәу
ашъапқәа,

хәхәйк шымгәйгүа
ахра
иағекъарц,
иаҳбац ракәымшәа
иаңтәи
аңшақәа,

амрагы шгәатеиуа
имғасны
имцарц,
хабарда иабжъамзуа
хәйгүра
амшынтақәа,

мышкызыны ажәған
акәа
хәашәарц,
ҳааизар ҳаздыруа
ҳаршатар
ҳапсқәа,

Д. Габелиа

ажәтцыс хъзырхәага
бзия
ҳабарц,

амтәыжәәса ҳаңны
насыпхәара
ҳңалар,

адгыл хыткъаган
уатәызны
иҳамхәарц

ҳнеилап ҳөйрхатдан
зымә
зымшәац

цәыббра 11, 2013

Легенда
күттәнүүлөө

АУАА ИРАФСУЕИТ АУАФРА

ауаа рнылоит амфақәа
ирнысуеит
иаашъазом

ауаа знымсыц амфақәа
ииуеит
интәазом

еилахгоит ауафра ахәаақәа
иацеинпш
хзынхајом

ауаа ирафсуеит ауафра
ишрафсуағъ
рҳәазом

ηхынгәы 13, 2013

ЖӘЛАРЫК ҲАҚӘНЫ

Хабағқәа ирташәйшәуа апша
рыбжы ахоуп ҳазхылтыз,
макъанагы изызхая –
адацқәа...

Хақазшәа ҳанығоу,
ақама ағеиңш иңцишәу апстазаара
апра шкәакәақәа ахаргылан
амшын ихызтоз,
адгыл иқәлоз
ҳақәны.

Иахъа аамта апша изцәаго сақәны...

ЖӘЛАРЫК ҲАҚӘНЫ

Агәалашәара аамта иатқаахуа асаба
алағырз анылаңса,
хәзәңи еиңи иқарғылараны иқаз
амзақәеи аханқәеи уи ала ишаһшылхуаз
здырхъаз,
злахъынтаңда,
лахъынташәк зычхаз
жәларык ҳақәны...

рашәара 17, 2012

ХЛАХЫНТЦА ҲНАПЫ ИАНУП

Зығныңқала амца иабылуа уахъ!..

ари амш ҭацәуп
уиашала

сиашала
аргама хазуп
ашәахъала
фашала

аӡыхъқәа хәашыуп
хашала
пшъашала
амеъиша ҳазыршуп
хәашала
сабшала

ари амшгы затәуп
ухарала
схарала
афырхатца дҳаракуп
ухалала
схалалап

иахъа амрагы өекуп
исоумхәан –
ханышәап
хлахынта ҳнапы иануп –

Д. Габелиа

уи апшемара
хазықәпап

жәабран 10, 2013

Лекция
кодификации

ШӘГЫЛ АНАҚӘ ЗБАРТОУ

амғадуқәа ирныланы
анақә аауеит
аяа аңәа ҳацланы
хараңа ҳңауеит

аңхызқәа ҳазрылцуам
иаҳбо мбатәуп
анақәгъы хъатцуам
ҳакәшара иағуп

амғақәа ғыртуюеит –
шәыбжыы еиқәшәырхा
ажәғангъы гәылцууюеит –
шәпсепшаз шәықәпа

ағынқәа ирығнағъејъ
апша артәаа ихәхәоит
ҳахыыцәоу иаҳхагъејъ
хәгәы ҳеаннатоит –

шәгыл анақә збартоу
Аңсадгъыл хъчатәуп
ҳажәлар рзы ишәартоу
ҳағныцқа итәахуп

жырындықта 7, 2013

АӘЫМТРА ШӘАРТОУП

Даңқәак адгыл иалсны,
Сыкәшара иағуп...
Рыбғы иатәа иалхны,
Аргамак схәар ртахуп:

Иаңи уатәни еинирысса,
Иахъа цқъахарц ҳақәпсоит.
Аңсы хьшәашәа инықәуа,
Аңстазаара рыңәпсоит.

Цьюукы рымци риашеи
Еиңевіжәуп, еиңароуп.
Азә ихәашеи исабшеи,
Еаңә изықәа ихараңәоуп.

Уғыл, ипраант уажәа,
Убжы ахъынзацо ирга.
Уаамта асахъақәа рңәажәа,
Аәымтра шәартөуп ихатца!

жәнбран 19, 2013

АГӘЫГРАМЦА ЛАШОИТ

Иаңтәи аңтазаара
ахъз ҳамзазар,
Амфа ианхалаз
аанхойт илаңтәкәуа.
Аамта иеисаз
иабұар еиқәшәамзар,
Амш дангылоуп
үи дшыаңәхыртәуа.
Ашәхымс ахытца
зны изыгәғүазар,
Апенұрыргы
шәарап амоуп итәахуа...
Згәры иажъаз
рыбжықәа мыңхәхазар,
Жәларық ирылоуп
рыхъз иаздаауа.
Агага ашәштырагы
шацу маңамзар,
Изхәыңда анеишъя
агәаанагара шұуа?..
Гәйла ихәыңца
апеиңшра латазар,
Агәыграмца лашоит
амфа ҳзырбауа!..

жырындықта 13, 2013

жарнамалар
жарнамалар

АӘЫТЫБЖЫЫ МГАР...

Доусы иара
деилукааларц итахуп,
Иеилыскаарыда ҳәа
бжыыкгыы газом.

Пәқәаштәи
акультуратә хани
Александриятәи
абиблиотеки блуп.

Уажәшьта, уатәы
иахъя ишалаго рәәзом...

Ауаа рыпша есөнү
иқәпаларц атахуп,
Атәатәи атла шархәо
хбазом.

Мықәтәи ауахәамеи
Лыхнаштеи ҳзыпшуп,

Анақәапиа
ағытыйбжыы мгар қалајом!..

ңхынчкәын 23, 2013

Д. Габелиа

ШӘААПШЫ!..

Амра гылароуп
Уатқәй –
Хадгъыл арыпхароуп!
Хапылароуп уи
Шыыжы –
Хайқәнархароуп!

Алашьцара цап,
Шәаапшы –
Атых шароуп!
Амш ҳапылап өңиц,
Уатқәй –
Алашара ҳбароуп!

жылдаара 17, 2013

Легенда
кодованијекељ

ИЗБО АИХА ИЗЫМБО САЦӘШӘОЙТ

Атх иагәыларшәу
ақалақъ хәыңы, –
еивнагоит
ахәыңреиңш
изхықәаая аңсы.

Изқәым
пхъа анеира,
ианымго абжыы,
акәзаргъ
аматанеира –
иацышәхәа шәласы.

Инымтәаزو ашәа
зхылтдуа абжыы –
иазпшу
ирхъызыгъзо –
аңша,
аңшагъы.

Ашәқәа цапхала
ақалақъ тәахны,
изгәрыңызыгъы
мхәаңакәа,
ашәақәа өнү...

Иццакы-ццак инеиуа
ирыхъзорит абар, –

Д. Габелиа

имгәыңға
шгәаңеиүа,
ишрықәтәөгъ
аңәыкәбар.

Амцеиңш ирхысны
иццышәны
инасқыоит,
уажәымзар-уажәы
саргы
исыхъՅоит.

Мышкакәзар
мышрақәыз
ишиңдәаң исхәоит –
избо аиҳа
изымбо саңәшәоит!

ңұхынчқаын 18, 2013

Легенда
жоғомынан екел

СТӘЫЛА ХӘҮЧ АУАФЫ

ауаа цқыақәа рашта
иңамлац
аңәйрөсі
аңәашы ахъарку
дырынхәоит ауафы:

«...ашта цқыақәа шаңа
хатырла
ихъчаны
ауафора ахәаақәа
уртал упшыафны

узхымзаз уаңысла
урыпсаҳароуп
шәфөи...»

ухәыцрақәа рыңқыа
стәыла хәүч ауафы...

лаңара 14, 2012

ЛЫПХАЛА

ауасы ихаан
зхы ахәатәала
аӡәгъы дахымцо
аӡәгъы дахыммаауа

шәышықәса рапхья
игаз ағытәбжы уажәгъы изныңуа
өңүц ииз абжы машәыршақә игазшәа
иттааӡа иахъөңүцәауа

зны инымхәзө
зны инымцәаզө
цәгъа ибзиou афны
ашәхымс илагылоу роуп атабырг

иахъа ак ҳатказхәо
уатәгъы иҳабжызыгө
ххаан ҳзызрыжәуа
макъана
иҳаназыжъуа –

алпха ашәхымс

аамҭа тахазшәа
ашъағақәа архыазара иахъақәытхъоу
уаф дахырыхымзө

аҳәыхәкырта атыпқәа ахъымтәауз

Д. Габелиа

иахырымбац
иахъагы
иахырзымдыруа

иихъоуи
имици
еиҝароуаа ҳәа иахъыштыу

амра ахырпхо
зегыы рзы
еиҝараны
ес-чены

лыпхала
Җара ак ыќоуп ҳәа ахырдыруа
Җара ак қалоит ҳәа ахъраҳая

мшаңы 13, 2011

Жарылганың жаңы мәдениетінен

АМҚА ИАНЫМЛАЗ

ишәаҳарц истаху
ажәақәа
аламзаап
ауағы ибызшәа

ажәакгы ззымдыруа
шәара

ижәбарц истаху –
ацыгәқәа
еихыртәазаап
амқа иатәа

ишәаны уи ианымлаз
шәара

ишәасхәарц истаху –
акырза
шәыстңаап
иахъа

изқәым алашара ахә
ашьара

хәажәкыра 10, 2011

ХАЦӘШӘОИТ – ИАХЬА

иаци
уатәи
хрығонағъежьуа хрығоуп
иаҳцәызуа – иахъа
ҳахысны
ҳталоит

ҳамшқәа
ахъқәыршәу
излаӡаху ҳабжьюуп
арахәың зытцдоу – ҳлахъынца
ҳдыруашәа
хөырбоит

иаци
уатәи
хрыбжъагъежьуа хрыбжьюуп
иаҳхарозеи –
апстазаара
ҳацәшәоит

уи
иахќьашо
инеиуагъ ҳара ҳоуп
ҳнаӡаргы уатәынза
иаци
уатәи
ҳҳәалоит

рашәара 16, 2012

ААМТА УПЫЛОИТ

уқамшәа
уаныңкоу
улахъ еиқәышшы
амшынгы аныңәоу
аңәкәышрекә шыны

мциымзар
атабырг
анырымхәо ағбы
ашәтла ду – абырг
данажьо апшағбы

амфадуқәа
анатсоу
ирмырзо рыбжы
аңх ианаңсымтоу
ашамтаз шыжбы –

азатцәра
үеңәажәоит –
иахъанза умизаң
аамта упылоит –
аңазшыя унарбарц

абырса 13, 2012

УМЦАН АМФАСОЫ

аамта пхъаڭа ицахъаз
араڭа
атлақәа реиңаңара
үңара акымкәа избахъаз
амала аҳая агәаҳәара

фыңыа зны изылшазгыы
хәыштаарак иамбазакәа
издыруада ирызшаргыы
псыки
бзаки ирыламзакәа

ақалаڭ агәы мхәычхакәа
есенең
игылуу инкахәыңуа
адемократцәа идмырбакәа
цасхәа ипхоушәа амра ишуа

уа данкаңауда дыштыхуа
тынхада Қылак дизыпшны
«ахәы дитталеит аңсы» ҳәа
умцан
амфасоы иңашьаны

жәабран 18, 2011

ЖӘНДІККЕЛ
ЖӘНДІККЕЛ

АДГЬЫЛАХЬ ИААПШЫР

абнағы иқъалаз ҹынына хәычык
аңла дхалан днаңшы-ааңшуа деимдеит, –
имғагызы иңшаат...

хыхъынтә
ҳалаңшра згәғъыз
ҳатcla ишықәтәоу
иазҳауеит

цаһантә
рыңапшра зтахыз –
рнап ианаҳтаз
ҳаңәшәуеит

хыхъынтә
адгъылахъ иаапшыр
ҳамса ахыкоугы
рбауеит

уажәшьта
ихазгалаз ҳмаапшыр
ҳатcla затәғыы
ҳаңәбаауеит

хәажәкыра 23, 2014

ХАЖӘА ИАЗЫПШУП

Сөзіңдегі арғынағынан шәхъ

Мәсак ұнылеит хара ицаша,
Иаҳхәо, иаҳуа уи иазкуп.
Аңсуа сахъажәа мырғашы
Пұхақа инаҳгаларц ستانуп.

Аңсабара агәры қазташа
Хара ұжәа иазыпшуп,
Ауаа ирылоугы зөйрғашы
Хажәенираала иахыпшуп.

Анақә иалпшны зымға збаша
Анцәа иаштағ иағзатәуп.
Аңсуа иажәа иаша ақәашы,
Хәгәи змыртқынчұа идыртқатәуп.

Хазқәу амғағы ұзыниаша
Хақәшаҳатуп, ұзыпшуп...
Амра ҳаңықәап – апхашы,
Амра ҳаңқәашар стануп.

машы 3, 2014

АЗАХӘАЛА ИЛБААЗ

1.

иаха атқұ хәашын
анықәаға пышын
ағыжәра дшақәыттыз
иҳәарц итахын

атәңақәа тәын
иблақәағы хәын
ихы ағала ихаршты
дадыршырып ртахын

2.

иара дзатқәын –
ауағы

3.

иаханза ипсы злаз
ихәыцира –
ақәаршөү –
даршәаҳәеит
даркәашеит

ашамтазы
ихалеит ибжы
аңаҳәа иқәлан
илбааз – Ашағы

цәыббра 22, 2013

АХТНЫҚА ҲАМСАҚӘА ҲАЗУП

1.

исымоу аңсарта
ишнысхуагъ сыпсшъарта –
саамта
сҳәамта
аҳәарта

2.

аамтала
еснагъ
иахъагъы са сызгы
аҳтнықа инағоу амсақәа ńьашууп
аҳтны иғнағъежъуа рхәыцрагъ хәашууп
исыпхъоит
исыхәоит
исархәоит – умсаҳыт
ианамузда ҳхан амсақәа урныт

3.

ман
ағызцәа
шәфашъеит-шәфашъ
аханаҳы ипшуа среиуам
зөйрөашъ

4.

сара
сқъала сыйдоуп

саңшәымоуп
уи схан
исашәымхәан шәчарагъ –
исыжәуам сара шәтәан

5.

аға абарта
аға ахәартта
сқыала абарта
са сбыркыыл

шәара шәхәартта
шәара шәбарта
сақәшашатым –
сагъангылаζом
шәышькыл

Легенда
көтөүнүүлөө

МАКЬАНА АПСАЛАРА ЦӘҚӘҮРПОИТ

Аамтак ҳалоуп зегъ ҳәаңеиуа,
Иаҳкуа,
Иаҳаштыуа ҳаңәцоит.
Ҳаңцаңылан мәфак ҳашнеиуа,
Ак еибаҳхәоит,
Өак қаҳңоит.

Амшын ҳыларгы ҳәеиңеиуа,
Цасхәа
Пәстазаарак цәқәүрпойт.
Ҳхоуп есымша ҳзыргәаңеиуа,
Өыңгас
Апстазаара қаҳңоит.

хәажәкыра 29, 2014

СХАҚӘЫЗ СИАША ЕИҚӘЗЫРХО

Азә ииаша агәра шәымгазар –
өазә иғә иахәарц ашәә зхәо
Аңәа шәалоуп, аңәа шәтказар,
сара сиашагы
зымбо...

Шәылаңақәа шеиқәу инхазар,
шъанак шәыңит шәтазырхо...
Иашак агәағыра шәаңәшәазар,
ағызыңа среиуам –
шәылгәра зго!..

Жарылғаның көзінде

Шәарен сарен иаҳәо мцызар,
сара сакәзам «шәыхә зшьо»...
Сиаша схақәтцара иазпышызар, –
схақәыз
сиаша еиқәззырхо!

жәнбран 25, 2014

РЫБЖЫЫ ДЫРГАЗОМ

ацыркъ ишъта
алашә изыхъ

адагәа ишъха
ахымхәа ихыхъ

издыруада
аамтә иазынхо

дышдыруада
уатәи иатынхо

рныхәапхызың аафуеит
иамамкәа кыйс

рапхъагы ҳнеиуеит
зыхә ҳамам шыатәыс

аамтә ҳарцәажәоит
ашътақәа ҳбазом

ашәақәа апаҳтдоит
рхәашъа ҳтазом:

Д. Габелиа

ацыркъ имәа
адагәа ипсү
алашә имра
ахымхәа игәы

мшаңы 20, 2013

Lekpiyanawka

АПОЕТ ИЗЫПСАХЗОМ

ак ҳахьны ҳаڭоуп
еснагъ
иҳахьуаз –
изҳахьуа ҳаздырзом
ианҳахьуагъы
убас

апоет игәалаңоуп
есенеңи
дышлаңаз –
дышлаңоу ипсаҳзом
ипсаҳуашәа
цас

рашәара 22, 2013

‘ӘҮІЦБАРАХ ҲАИБАБАРЦ

«Ауағы дыгәхъааугаанза ибара
уашытамлан» иұқеон Саб...

истахым ҳәа шәбара
ағызыңға
ахаан исымхәац
апстазаара мәас
анысцәа
хөзызара ҳамшәац

сгәы алағам ҳәа
шәара шәчара
сахығы иғамлағац
зқынты исзымдыруагъ
апхарра
сшәағсны сымцағац

аха ҳанеиқәшәауа
еиңа
‘Әүіцбараҳ ҳаибабарц
истахуп ағызыңға
шыңа
шәылгәхъаағаанза
шәсымбарц

хәажәкыра 20, 2014

АЖӘАК

иара изымдыруа
дшысқызыоу
фыза бзиак
дсымоуп

уажәгъы иззымдыруа
хшениңбызңау –
хапшаауа
ажәак
хагәылоуп

ижәбац
ишәаҳац
ирыйламғашьо – ажәа

хәажәкыра 23, 2014

САРА ИЗБАЗ

дамеигзакәа
ихапың аларшышь

аца дацхан
ашья
ижәит

сара избаз
Анцәа ибамашь –

ауафы
ашья
игәағыт

хәажәкыра 23, 2014

Легенда
кодована

* * *

Ауаа рыпсы ағынхраз,
аңызар
«дқындаудың» Қырыса.

Уи дифызыами –
иапықлаң
өазе изкыз ахы-мца.

Уара, Аңцәа иптықлаң,
еимгеимцарак
ахмыртқәа,

Зыгәағыра знықуа –
ауафы
үпсү иқәңде

хәажәкыра 23, 2014

LekapipmawdaK

АСАРКЬА САХЪЗААПШЫЛО ацикл

...асаркъа съаапшылент
иѣало збарцаз,
хазкәымгәыгүа
ахапыц ахъаа еиپш
иҳазцәыртца
ахәыцра хъантакәа,
– алабиринткәа
хрыѡныс-ааѡнысны,
хамтәыжәәфакәа
хахыыштырхыз
атыпқәа рахъ ҳназго
амфакәа ropyшааразы
ххаларан ҳахыкоу атла
иахъазҳая атып аилкааразы...

* * *

...шыңынады
иңхашың-пхатдо
алагәйтбай ҳаңапшуейт –
хшоит ҳхы инаркны
хшыапақынза...
хрыпханы,
еснагы заа инаскьюит,
– ҳахәлоит, ҳхы инаркны
хшыапақынза...
мышкала иажәуа,
мышкыңә
зыңсы үту – амра...

Легенда
жарғашылар

* * *

...сган ағы ишәтүазаап
уасы иимбац,
аяасы даагылазар
дзышьцылахъоу,
шәкәи-быгъшәи ирным,
иахьеи-уахеи
зыгәраганы ҳазتاңшуа, аха
дунеихаангы
аиашаҳәара зцәудадафуу,
ипшыиркцуу
амкәйыбагы иҳанамхәо,
сыззаапшыло
асаркъа иснаарбо – ағарра...

* * *

...амфаду ағы
аңаза илагылоу –
аптазаара
азакәанқәа «реичычарта»,
ааигәа згәы кыдгыланы
зыгәта хырхәаз,
анаңшцәа ирымбаз,
зтыңкәа
алашыцара иареиқәараз
ағны даватәаны
ашәкәы даңхъоит ахәычы...
асаркъа салпшны
сибархәагы сшәахуеит...

ЖУМАНЫСТАР
ЖАУПАДАЛ

* * *

...ақалақ иалсуа зегъы
ғыңғашошәа ибоит,
иiku ақъаад еиқәатәа
агәрагара дахыццакуа,
игәы аисра абжы
иаҳа-иаҳа иаңдо...
иабгызы зны дхагоуп ҳәа
дырхәышәтәуан,
аӡәгъы
инапы шиимтө здыруа,
аамта ахыцқәа иртамзаз,
уатқәйизны
икачрақәа ипхъазалап...
сытданаҳәоит
сывзаапшыло асаркъа –
аҭаҭын цыблааха
илагыланы икәашо ауафы...

* * *

...аұмак дылагылан
ашәтқәа лтиуеит,
аұндармыққаңы
абақчақәа шәтжом,
ағымсаг иеипшым
ашъапқәа хазом...
лықапан
ағәығра лфахъеит,
еснагъ азәы дизыпшуп...

Literaturanachка

* * *

...имәхәйтны
иенімдөн хәлаанза,
асаркъа апъыхеипш
абзиабара ахъқапсаз,
зны-зынла
афы иағыхәон
ргәры шаанза,
ирғығуан атәа қапшықәа,
нас
ацәызқәа зегыры иреиҳау
– ақәыпшра,
ақәыпшра
еизыргеит ианааилахәла...

* * *

...акакан пырғеуейт
рнапқәа еинkeletalы,
идырым апату
зхы иқәтсан инеиуа,
Асмодей*
иқатцашъақәа қазтцо,
зыччапшь
лыпшаахқәагы тәыму,
асаркъа азаапшылара
иацәшәо –
«аҳәынтқар иуаажәлар»...

Легенда
күннөңдөр

* * *

...ан лпа
илемхәарц
иитаху лзеилкааум,
аӡыхъқәагы «ахъхъаҳә»
ааира иаћәытхьеит,
алабашъа ахъадырсыз
ирзыгхзом,
анбанқәатцәќья
чмазаѡхеит,
сара
тәымбызшәала
аќәыпсыичхара
сацәшәаует...

* * *

...данаауз
инапқәа ҭацәны дааит,
хъзла-пшала
агәалашәара нижырыц,
данцоз
аңара инапы иадыркуан –
ахъз иртон...

Лекция
кодификации

* * *

...аамта анааилак
аӡаххәа еилаҳхуеит,
аамта
аӡаххәеиңш ҳайлнахуазаап,
ағеи азеи
зныхгы өилаҳхәоит,
аамтагъ
үюоукы арццакуазаап,
асаракъа сахъзаапшыло...

* * *

... «имыцхәхаз ажәлар»
гәаларшәагас
адунеи ишамбаз
атәы зҳәаша,
агәымбылғыбара-хытқыа
апшалас ахъасуа
еснагъ иҳатазхәаша,
ахақәитра ҳәгәи зызталаз
асаркъя нам҃за
ишалхамхыша,
ауахәама уатә ҳзығоналаз
ацәашы шыбылуа ҳзыхъзаша,
ҳатазхәаша...сишь!
Аубыхаа
рбыкъ абжы аафуей!..

Жарғаның аяғы

* * *

...9. 474-тәи адубль
егырт
ишреипшымхоз здыруан,
есыштыкъ
апхыз салызхуаз
асаат атәцәабжы
агашьала...

Lekapipmawak

* * *

...«атынчра,
атынчра ҳұахәуп» ҳәа
анғыртұаз,
атынчра шеиларгоз
рбомызт...
адунеи
атыхәтәа ишазыпшыз,
есааира
зхыпхъаңара иацло
анышәынтрақәа
гәартомызт,
нас дунеихаан зыгәра рымгац
ауахәама ифналан
– иаҳзымдыруа,
иаҳамбо азы ҳатаумтдан...

Лекция
жардамдар

* * *

...зегъы зегъы ирыташыцуеит,
ргэырпхагақәа ршэырхаанза,
рыблаңақәа хьшәашәахаанза...
аӡәгъы аңсы диташыцзом,
ибаҝа дыргылаанза,
ихъз рчапаанза...
агәалашәарагъы шыыцроуп...

Lekapipawdaak

* * *

...амжәакакалеиңш
аччапшықәа еизызгоит,
илбааздоит
ақышәкәа исархәо,
ахчаңеиңш
аптазаара сыхнахуеит,
асаркъа санзаапшыло...
акырынтә
аӡиас сталахъазаап,
аӡлагара иамтәазаап ашыла,
аӡы санталаз
сзымдыруазаап,
асаркъа сахъзаапшыло...

Лекция
о казахской поэзии

* * *

... агәалашәара –
амғахъ иҳапхъалароуп,
афырхатцара ахъыкоу
фадақа ҳпирлароуп,
ахъшықәа реиңш
аҳаракыраөы ҳтахароуп...
ақәа
ашьтақәа зегъы
амзәзәалароуп,
ацәашшы къатаанза
ибыллароуп...
ұвоукгъы
асаркъа
изаапшылалароуп...

* * *

...изаапшылом рхәеит
асаркъа
изаазбалар ҳәа ишәаны
нас
иқазааит
ишиқаз анкъа
ала ишзаапшыло
мағаны

нанхәа 17–25, 2012

Легендарный
журнал

*Асмодеи – ауриа литературағы ағыстыраацәа
реүхабы.

БСАХЬА САЦАГЫЛАН СГӘЫГҮЕИТ ан илызку

Ажәған лаша – бара бсахъа, –
Адгыл рыцхазшыо, аразқы...
Абар, анахь-арахь ипхъаҳәа
Амра ашәахәақәа – быхцәы.

Аамта иамаӡам ашәаха,
Бымшқәа ирызтө ахтынńкья.
Ажәған иамаӡам аҳәаха,
Бгәыгра быңназго пхъаڭа.

Зны быхшарағы шбызхәыңуа
Былашара ршъар затца...
Усқан ами ианбызңәыртцуа
Зегъ иреиңү алахынта.

Амра ашәахәақәа сырхысуеит,
Снапқәа рылысшырц стахуп.
Бсахъа сатагылан сгәыгүеит,
Бара сныхәара бағуп.

ңұхынғәы 19, 2013

...жә-мзы исығуаз сроль
инасығзойт
иңуазеи

исыңызғыз Сан
лныңәапхызы
шенишкәса

иқалазом
сымшқәа
мышкызыны

сроль нәзом...

абдара 24, 2012

Lekapipmawak

Д. Габелиа

ДГАРТЦУАН АХАТЦА

игәашьтыбжъ
дахъгараз
дарцысуан
зан дзыпхаз

шыышь-нани
ззы ирымхәаз

ишъапышьтыбжъ
агара игартцуан –
ахатца
заб дзыпхаз

цәйләб 14, 2012

Жарғырулар
журналы

ЛАХЫНЦАК

ахырхәара иатәеишьомызт саб
ахаан
«амрагы
деихырхәомызт»

апстазаара
ашәшшыраөы
дтәаломызт

апта анхылозгы мышқәак
амра
дашъталарц
деихомызт

ауасы изыршаз лахынцак
апсахра
ахәтәны
ипхъазомызт

ңхынчкәын 16, 2013

ИАРАКӘХАП ДЫЗГАЗ

Саштағы иғылоу атәартა ҭаңәуп,
Уажәшьта уақа азәгъы дтәазом...
Шәышықәса иртүсхью ачандар ңшала
итәуп,
Изазоит, иблақъоит, аха апша иазгазом.
Ачандар атыңан Саб дысцәагеит,
Шәышықәса дабақаз – 49 ракәын.
Атла шақа тиаа атагылахъоузei,
Иара азәк...азәк илшозеи?!.
Дзазомызт, дыблакъомызт, игәарпағы
дтәан,
Аха дысцәызит, иаракәхап дызгаз...
Иацы дтәан, иахъа дызбазом,
Иаракәхап...
Уаҳа иарбан дызқатәаз...

машы 19, 2011

* * *

Сгылжьеит
Сгылжьеит
Сығнағылжьеит
Апша иацкәашо уағны

Шәхал – Сыжәбап

Скәашоит
Скәашоит
Сығнакәашоит –
Амра иқәғылоу ағны

Ахореограф – Саб

Хәажәкыра 24, 2012

* * *

хияанза
хзыргәаڭуаз
ҳан лира акәын

ҳани
хзыргәаڭуаз
ҳара ҳайра акәын

еснағъ
хзыргәаڭуаз
айра аңсра акәын

еснағъ
ҳашгәаڭуаз
ҳапсы абзара акәын

жәһирның 21, 2012

БГӘЫ АШТЫБЖЬ САХАУЕИТ

Сан сызнеизом

уажә ахәашаз,

Сбыхәоит хъаас сѣабымтцан.

Хафны абартағ,

апша ахъөалаз,

Амояхъ бхъапшуа бымтәалан.

Lekapipawdak

Бара ибдыруеит

Ақәа сусқәа

Еснагъ быгәхъаагара реиҳауп.

Сан ибмырццакын

ахтисқәа, –

Акасы шкәакәагыы дыпشاауп.

Мофак саныбцент

хара ицаша,

Бымшқәа еихаҳауа сцалоит...

Башәа сыцуп,

са сзыхъчаша,

Бгәаштывбжъ иац исаҳалоит.

Сан саннеиуа,

анағос ахәаша,

Сеихъзарақәа бгәы рѣкажап, –

Д. Габелиа

Акгъы сықәғиазом
машәйршәа,
Итегъ быччапшықәа сыйшаап.

жәабран 27, 2014

Лекция
кодификации

**АУАҚЫ
ИЗХӘҮІЦРА
ИААНАГО –
БЫЛРОУП**

шәқа тұхы
зғахъоузei –
баша
сұқағызом

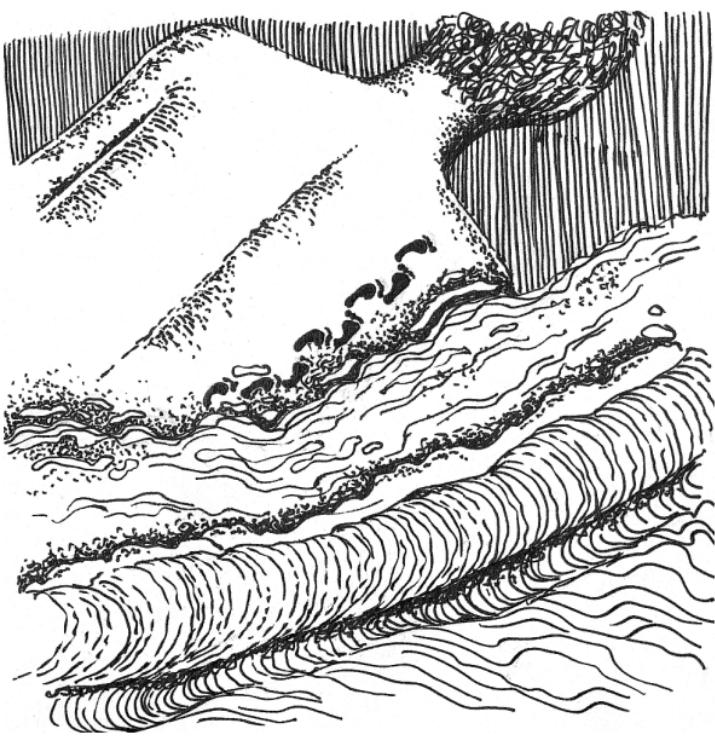
шәқа цәаҳәа
срыххахъоузei –
сгәығра
нұқағызом

шәқа татын
срыххахъоузei –
санымбылуа
сзынхазом

шәқантә шәыгәра
зғахъозei –
саншәызхәыңуа
саапсағызом

цәыббра 18, 2010

Д. Габелиа

АПСЛЫМЗ АХӘРАҚӘА

лшъапқәа ићәарағы
аныќәашъа
ртцошәа

асахъақәа тыхуа
рышьта
дадыргоит

амшын уи гәазтаз
аेңныхәа
қанаңдошәа

аңақәәырпа Апслымз
ихәрақәа
арғыонт

абдара 17, 2012

Д. Габелиа

БАРАЗӘК

Згәры тға изызҳауа
тұлак ашъапағы

амфса ианхалаз ауаа
амца еиқетцаны

рығедырпхоит,
агәры тыблаауа...

Азәйіхә атла рыңқашыо
уақа сахыпшұа,

barażek бысгәалашәоит,
сгәығра пәтазаарак
еснагьеипш итәахуа

ңұрынғәы 16, 2012

АМРА ЛБААЗГОИТ БАРА БЗЫ

Ақәарыңқәа
снарықәпала-
аарықәпало,
санхало
изғышшәшәо,
ашәахәацқәа
снарыңла-
аарыңло,
амра
лбаазгоит
иахыңхо.
Нас
аңыңхықәа
снарыха-
аарыхо,
бышқа
иансырхо,
бқәышшәқәа
снарғышхәа-
аарғышхәо,
сқышшәқәа
рыңлоит
икәашо.

Lekapipmawdak

хәажәкыра 17, 2012

* * *

Иаха амза иашәын – мызкы,
Амра – мышкы,
Бара – жәаң тқы.
Ашарқазы
Ақагъы...
Амра,
Амза,
Нас
Баргъы!..

хәажәкыра 11, 2013

Легендарный
журнал

* * *

Сара –
есааира идагәахо,
исацлабуа –
бара,

бара –
ес-чены зхарахо,
ибағымсуга –
сара,

ажәған –
бареи сареи
ес-чены ҳзычхауа,

адғыл –
бареи сареи
мышкызыны ҳазхәыштәуа!..

нанхәа 26, 2010

Lekapipmawak

* * *

атәа
анасып
насыпхарц
агәағықәа лататәуп

ауафы
инасып
насыпхарц
абзиабара хъчатәуп

рашәара 13, 2011

Легенда
кодована

* * *

Амра
ухъамтцын –

агагақәа бзия иеибабоит

Амра
уркәамтцын

жәабран 24, 2013

* * *

Апстазаара
ахыкou
аброуп,
абаржəоуп
хəа
бгəааны
баныкou
бныкəашъа
кəнатцон
апшa...
Даеаzэы
сышлышьтаз
избаз
бара
боума,
шарпазтæи
сыпхыз
агəлатца...

Латын тәркібі
кодификация

абдара 1, 2011

* * *

ахы акәзам
агәоуп
уи злоу

ахы
иңоугалоит
иңугоит

агәы
иузтагалом
иагъузтгом –

абзиабара
агәы
иузарцазом

жырыныңда 14, 2011

Легенда
кодована

ДААИУАН АШӘАХӘА ДНАҢЫХӘО

Ицахәцахәуа
амра икыдыз –
лара лзы
маңара ипхон,
илтәахуамызт
амға иқәыз –
уи сышәштырахъ
даанагон,

ашәаҳәа
ағеиңш днаңыхәо,
амра архашьеиңш
дәырбауа,
дааниуан
аапын агәры рәыхо,
лқышәкәагъ
амреиңш ихааӡа

Lekapipawdak

Д. Габелиа

АҚЕА ИАЛПХААУА

исыздыруам баныздырыз
баныздырыз саныбдырыз
иансытцыбхыз сара сгәыраз
бара быбла-пхақәа ирхылаз
банызбатцәкъя

сгәы ианылаз

амра ашәахәақәа быргәылаз
еснагъ абас бгәырғъа ныңәаз
саргыы бныңәәфы сапшәымаз
Ақәа иалпхаяуаи

испылаз!..

жыырныңәа 25, 2014

Лекция
журналы

БЫШӘШҮҮРАӘҮ

сцәашы
бымроушәа
акалашәа быпхоит
исымбаң ңхаррак
быңны блашоит

бымцаңшь иацу
сныхәара назоит
бзытларгы
иөүүцү
мцаңшьла
билоит

снап иану
бшыбылуа
бымшра стынхоит
уаха амра бшафызую
уатцегы
агера сгоит

сцәашы
бышәшүүраәү
стәартә keletalоит
нас
ауапа нкаршәны
быхъызқәа сшыалоит

лаңара 3, 2012

АМШЫН ЦӘҚӘҮРПЕИПШ БЫЧЧАУА

ибдиреит –
сыған бара бзы
сашта изымкыз ашәт –
хазы

жәеинраалак итамзаз сыйбы –
идырны ибымаз
бышікоу уажәгъы –

амра ахъыло мышказы
ашәтқәа ирхылтцуа афсағы
ажь ахъөисхуа ағазы
шыңа исызхымго ақәағы

ашыхытқа ран еипш бынцәаны
сара азхықәағ сыртәаны
имфасуа азиас зегъ цханы
агъамабарағ мап сыйцәкны

ус бымфаслоит быццакны
ашыыжъ шәаپшьеиپш быпшқаны
гәыігра-ҳамтақәақ сыркны
амшын цәқәүрпесиپш – быччаны

хәажәкыра 25, 2014

БСАХЬА ТЫХУА СБЫЦЗАЛОИТ

Иаашар
абаҳча
сныңдалоит,
истахуп
сышыңтақәа
бұлаларц.

Ба бзы
алашара
сцәйлоит,
есенеы
сгъежьны
сыйзааларц.

Уаңғары
бымшқәа
сшыалоит,
унхойт
мышкы
бымхәаларц.

Ишәтүа
аңаатца
сбықәлахойт,
баапын
аблақәа
стапшларц.

Д. Габелиа

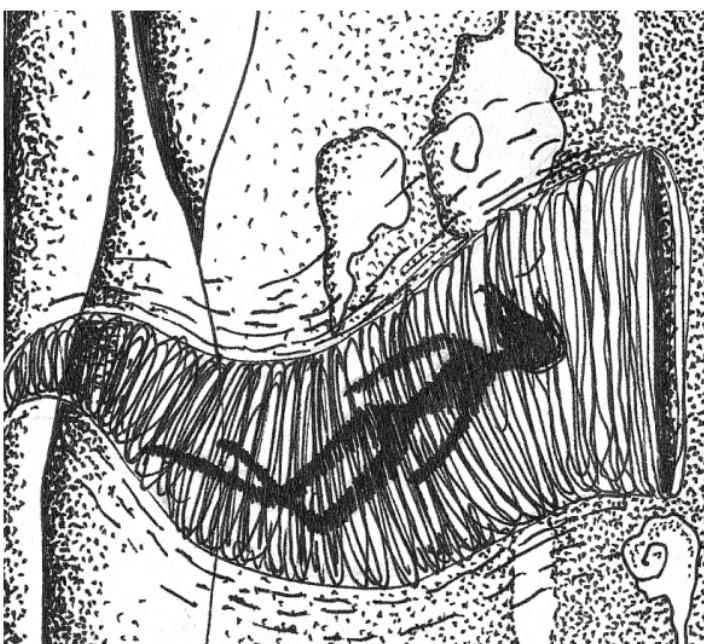
Бсахъа
тыхуа
сбыцзаалоит,
бышќа
сзымаар
исзынхарц.

Усќан
сыпсы
балахоит,
сышьта
бхыланы
бысзаарц.

Легенда
кодовка

жылдаара 10, 2012

АХРА ИАҢАХАЗ

Сара –
амшынńкәара
иқәыпсоу
ахаҳә,
апслымз,
бшъапышта
зныпсало,
ашыыжътәи
быңшалас,
иńкъалаз
апслахә,
ажәфан,
аетцәа
зөало...

Жарылғаның күндері

Бара –
аптақәа
рахкәажә,
амреипш
иңхо,
сыпсы –
сгәры
исыңтәхаз,
амцахь
исыпхъо,
пхаррак
схъыңзо,

Д. Габелиа

сынасып,
хәмаршақә
зны
ахра иағахаз...

рашәара 2, 2013

Lekapipnawak

АТ҆ӘА ҚАПШЬ

Иахъа маңара акәзам,
ахаангы
уи ихәатәы лаҳазомызд.
Иара атәа шкәакәа
хамтас илитон,
лара атәа қапшь ада
акгыы лфаզомызд.

Апштәы раңдоуп ҳәа
илыңхазомызд...

Ишемаңаңкәа шәыкәм, –
Адами Евеи
ажәа иаша раҳазомызд.
Иара урт өйрәпштәыс
иштыхлон,
лара лтәақапшь ада
акгыы лбазомызд.

Аамта тақыдоуп
ихәаргыы лузомызд.

Уажәшьта
илгәалашәом аха
атәатла аринахысгы
бзия илбазомызд,
аарғараз иара
азы хышәашәа атсаңтәон,

Д. Габелиа

аңағра амалагы
ибар қалағомызд.

Издыруадаз... рөсіңдегі
рәгесінде иажыомызд.

Дунеихаан
‘өзіңдегі итіңдің:’
аңа қапшы сағылазар
ағера сгазомызд.

Амци аңабырги
шешіңдегілаз ихәон,
хәйіцракгы
урт ирыңымлар
аүзомызд, –

аңа қапшыра
гәфарал инамтар
қаломызд...

машы 14, 2012

Lekapipawdaak

FOR HER

бара бзы

Атла – лымахәкәа хахаңа

инхеит

Иара – иацы урт амахәкәа

дырған

лымца анихъя харак

дымцазеит –

дыхәны ләапхъя асаара

дқапсан

Лара лымахәкәа өыцла

ипытуан

абғыы иатәа иеилаҳаяуа

ес-аапны

Иара напыласқәақ уа

дрыпшауан –

өазәы лзы дихъазаап

дымшны

жырынхәа 8, 2012

жадидлекел
жадидлекел

АПША ЛХЫПША

Апша сқышәкәа ирықәхәмаруеит,
Сытқәа самоуп анцәахша.
Ажәған акәзар исаңлабуеит,
Ираңаоуп ҳәа апша ахыпша.

Атх пұшыала, нақ исаңсуеит,
Апша сапылоит сеилышша.
Уаха ұынчрак еиласгахуеит,
Сахъагәлоу атх ша.

Сыкәа италоит, сеймнадоит,
Исылатқәоит, Анцәа сзырша!..
Уатқә ишаанжа исхәалоит:
Бызшаз бисасуп апша!..

Ашаңқыраз бәрапхья стәахуеит,
Сааңгәа бықаз – сыйхъкәыршәа.
Гәыіграк сыманы исхәахуеит –
Хшеницу бдыруаз еисымша!..

ңхынчқаын 17, 2012

ХАИПШЫН

Хаицын.
Цъаргъы.
Ахаан.
Еснагъ...

Хаипшын
Уажэгъы.
Инхеит
Аҳаргъ.

Ибхэон
Акгъы –
Хцара
Анаалак...

Хагон
Ашэшьы.
Хէказшъа
Збалакъ...

рашэара 18, 2013

ШӘАХӘАЦК АНАСЫП ПШААУА

Иқалеит убас шылжык,
Амра пхаанза,
Амра шраны ишығаз
Агера згаанза,

Амшын апшахәағы,
Ахаңәқә ахъцәажәо,
Ачнышқәа ақәара
Ацәқәырпенпш иахъажәло,

Апсызқәа азы иалтәраа,
Рхақәитра агера го,
Шъахәла еицлабны,
Рпенпш ахъысдырбо,

Шәахәацк иақараз,
Анасып пшаауа,
Апша снацәкъарақәа
Рыбжъара итахая

Сышнеиуаз, саатғылеит
Аапын агәтаны,
Агәығра кәашо испымон,
Инамзашаз хөаны,

Гәфарас сқамтакәа,
Аблақәа ццакит,

Д. Габелиа

Исағсуаз цәаарак,
Анапқәа снархыпшит,

Үрт амғағ ишъясуан,
Сыңғыхақәа ћәшәо,
Ауртеиңш имғасуан,
Сыгәтыхақәа пхъаζо.

Снапағы дшыкәз
Рымзейт абығықәа,
Үрт лышьтарынхалеит,
Изамыζәζәо ақәа.

Итысхуан лсаҳья –
Итысхуан лыңсы,
Дахымзартә аҳәаха,
Сеитаниеит уатәы.

цәылбара 12, 2013

жадомынде жеке

АТЛЕИ АМЦЕИ ЕИЦЫБЫЛУЕИТ

аапынтәи сыйца
шбакәу схәапи
апшалас аћәыгаз
анасып адац
ҳамаңак рыңыз
абнеи апсаатәи
алаңш ҭахааит
абахта аихац

амфаңы ҳхырхып
амши асаати
инеилап аамта
ҳашәақәа ахәарц
сыгәра зымго
бымахәкәа гәати
истахуп бымахә
абызшәа стәарц

ахыбаңы атла
уаҳа имиӡаци
амца былуа
ишнеиуа инаζарц
адгыл аншыңуа
амч стахзами
насыпла атла
сышхало схәаларц

ирзеилоу збартоу

Д. Габелиа

аӡазеи ашьаци
сымцашоура
анхало ибымбац
Атлеи Амцеи
ҳазынра мхъатци
аапын-хыбағ
ҳофыцьеғ ҳайқәшәарц

жәабран 11, 2012

Лекциялар
жариялар

АПША ҲАБЖЫСНЫ ИЦОН

лара дызбон
сара сылбон
уаха
акгъы

апша ҳабжьара ибжыс ицон
ақәагъы

ларгъы дцон
саргъы сцон
ҳамтакы

ҳабжьара саркъан икағсон
аразѣгъы

жырынды 10, 2014

ААПЫН АГӘҮ ХҖАЗ

асы ҳалахәмаруа ҳнеилап
аӡын хьшәашәаз
амрагъ хьшәашәар
бгәы ңшқаӡа ипхеиپхеилап

аԥша ашыңа ҳхылар өаҳтып –
игәағыны уҳаңысит
пхъаҝа өаңарак уаҳхыысит
уҳапхъагыларазы өаҳтап

анышьеипш ҳхыхәхәала
апстазаара ҳаныз
аӡын наскъалап
асеипш ҳзытлап
азиасқәа ҳрыңы амшынқәа
ҳархыз

быгәағыра злымшазгы аапын
агәы итаз
зегыы ирзеипшуп
шъарда ирпееипшуп
бареи сареи аӡынгы аапынра ҳтаз

жылдаара 7, 2013

АЖӘФАН АТЦА ҲАНАПШУА

Бара быбзиабара иацуп ақәа,
Хәылпазыла спенңыр иадхо,
Мәдәйжәфак анасып ианагхо,
Сығоны ишағымсua иқәуа...

Бсахъа рныңсалоуп снапқәа,
Апчыхақәа еизго, ишыхуа,
Сымч аңқәйрепеиңш иныхуа,
Сдақәа иртахәмаруа ахқәа.

Быбзиабара иаҳәоит ҳагәқәа,
Ҳанеипыртца ҳаихыңшуа.
Ажәфан атца ҳанаңшуа,
Ҳамзақәа азәзәоит
быбзиабара ақәа.

лаңара 15, 2013

АМРА САҚӘНҮХӘОИТ

Абғызы сықәыпсар сырғыыхо,
Иансыкәшо икәашауа,
Сыздаарақәа атак нарытқо,
Цлак ашәшьырағы ииуа,

Агәыпшаара ансышыцыло,
Апшқа ицәаға сшазыпшша,
Ажәған аптақәагь анхытцло,
Сгәығра амчхараз иашшуа,

Ашъаң иатқәа иацхәмарло,
Қәыпшра ұйдак пырпышуа,
Саңлар уатқәы амра ангыло,
Амш өңдеңпш слашауа,

Изтакхыда адацқәа рәғыхо,
Цлак ашәшьырағ абылра,
Бара быгага ахъсыцло,
Амра сақәнүхәоит сара.

жылдаара 10, 2013

ШАРПАЗЫНЗА

Аетә неиуеит еишътагыла,
Аңх насыпла акәа итоуп.
Игәйбзығуа хәылпазыла,
Шарпазынза урт еишътоуп.

Ажәған ҭырхуеит сахъашәкыла,
Уатқәазықәа рыңсқәа еи тоуп.
Рышьта аныртсоит аетәтәыла,
Адгылаңы агәқәа пхоуп.

Амца рхылтцеит гәахәарыла,
Уи зыхъөгбы зны имазоуп...
Иахықа зам ауаа насыпла,
Аетәақәа рымфа хоуп.

хәажәкыра 20, 2011

БЗИАБАРА ЧЫДАК

раСХАТӘИ СЫПХЫЗ
СГӘЛАМШӘОЗТГЫ
АЦХ
ИЦЕГЬ СЕИГЗАР ҚАЛАРЫН

АЖӘФАН АГӘАТЦАӘ ЕЦӘАК
САХӘХОЗТГЫ
СХЫ
СЫҚӘГЫЛАН СКӘАШАРГЫ
СТАХХАРЫН

СЫМШШАРА САРАЗӘК
ИСТӘХОЗТГЫ
АСАРКҮА
САЛПШНЫ БЫМБАРА
СГӘАГҮРҮН

БЗИАБАРА ЧЫДАК
СХЫ ИСЗАРГОЗТГЫ
ЗНЫ
ПХЫЗЛА
БШЫЗБАЗГЫ СЗАРЫН

ПХЫНЧКӘЫН 18, 2012

ХҚАЛОМ ИАЦЫ

иахъеипш
иацгы иахъан –
баргы бихъан
саргы сихъан

иахъеипш
уатәгы қалоит –
баргы бқалоит
саргы сқалоит

иацеипш
сара сыбжъоит –
иахъа сынхоит
уатәы сутәхоит

иацеипш
хара сцалоит –
пхъақа схәалоит
баргы бызгоит

ңхынгәы 20, 2012

Д. Габелиа

* * *

баның
былақ
амза
зыбжа
тәу
банаапш
санырбақ
амза
мызкы
зшәу

жәабран 16, 2013

Lekapipmawak

Д. Габелиа

ИСНАРБЕИТ

азы шнеиуаз иамхацәеит

арфаш иениуаз аапсазеит

ашамтазы снадыххылеит

ацәа ишалаз ҳайразѣхеит

амра ифениуаз гәахамтәеит

ҳамчәа шеисуаз ҳтанарбеит

бымшра шцаз исатәабшьеит

сыгәгъы быцәазшәа снарбеит

ηхынгәы 20, 2012

Жарылғаның көзөкөй

АПАРДАЛЫҚЬРА МАРИАЗАМ

Апенцыр иадхо апардалықьқәа,
насыпла
ишеицим
сызхәазом.

Ихәитхәитуа,
агәы-мытрысқәа:
Зцәанырра өбазымтәуа ҭахом...

Асаркъа иалпшүа апардалықьқәа,
ирхылтцуа
апхарра
сдырбазом...

Апстазаара-мәас иахықәаауа,
уатә ирпеипшу сизхатдом...

Апенцыр иадхо апардалықьқәа,
сахърызхәиңца сгәы аапсазом.
Иззыимдыруа

абзиабара
атласқәа
Апардалықъра рызтазом!..

цәйләбба 4, 2011

Lekapipawdak

ИҚОУП АТЫПХАЦӘА

Иқоуп атыпхәцәа
амџабз еиңшү,
Амған иаҳпыло, ҳназго пхъаћа.
Адунеиаे насыпла
амғасра зпеиңшү,
Апхәзыба дызғызыу иоуп дымцаха.

Иқоуп атыпхәцәа,
ҳанацәа иреиңшү,
Ажәлар рхъаа иаӡрыжәхъоу зхағра.
Ҳұыныңъ лаша
абиңарақәа злеиңшью, –
Аңсны анацәа – ҳазшаз иғерагақәа.

Иқоуп атыпхәцәа,
амаалықъ иеиңшү,
Зныхәара ҳалоу, ҳапсы еиқәзырхо.
Дұпьалаит ағыза,
амған ушнеиуа,
Шыри абри лғызы...гәнаныла иузырхәо.

Иқалаит атыпхәцәа,
ашәтра злеишәоу,
Ирнаҳбаало ашәтқәа, ҳабла хкуа.
Аңқьара иаласоу,
амра знеишью,
Еснагъ ирныпшалаит ақәыпшра, ағара.

машы 15, 2013

ААПЫН СЫХШӘАЛЕИТ

аапын хшәала
хшәала
шәала
аапын ашәақәа схәауеит

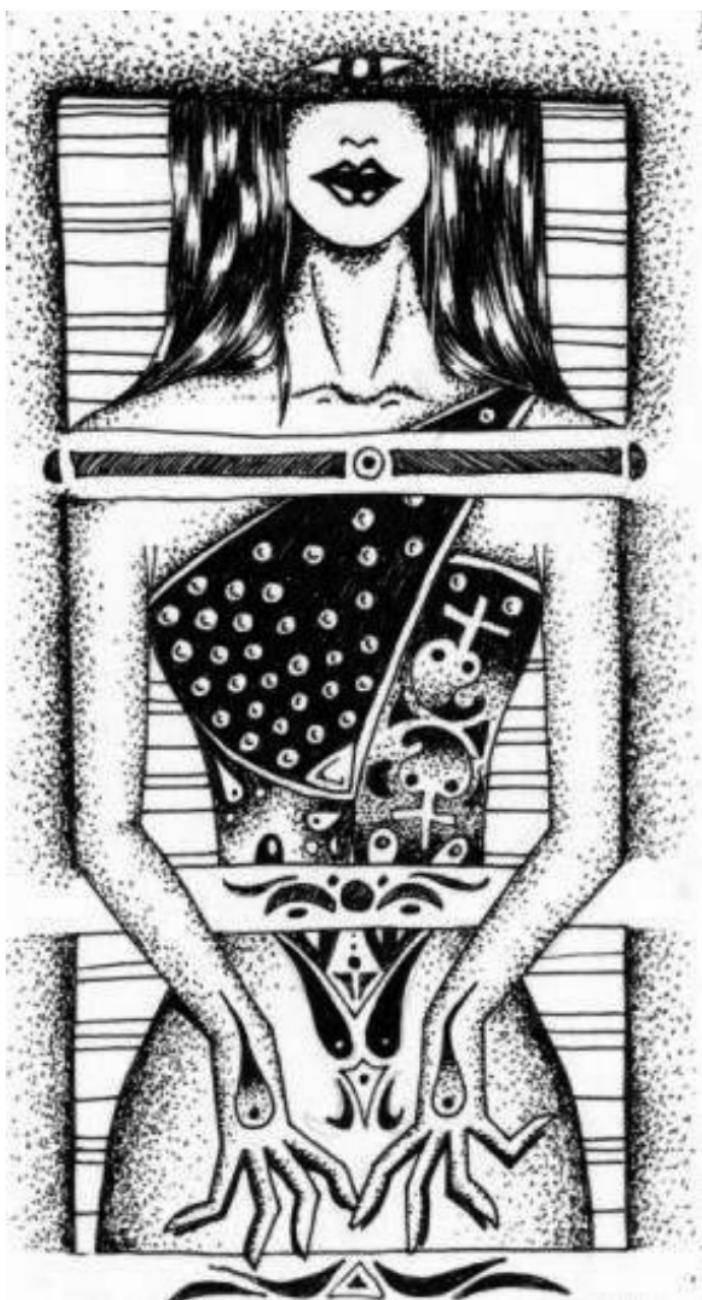
аапын пұшьала
пұшьаала
хаала
ақыышәқәа ргъамагы збауеит

аапын шьала
шьала
дала
сгәы насыпда имыццакүеит

бара была
сара сыла
аапын ажәла канапсейт

рашәара 15, 2013

СЫМРАЗАР ИБДЫРУЕИ?..

Иарбан жәғсану ба бызкыду,
Былашара збода иңә?
Сара соума згәрызыцәтәыму,
Ззы блашода атыпқа?

Иарбан шәтүшу изықәтәоу быцха,
Бызтәу иарбан ахтынроу?
Сара сакәзар Ақәа изнымхаз,
Сгәры ианыруеит бышхароу.

Иарбан иатәоу сыйла ихшәала?
Сымразар ибдүрүеи бара?!
Иеиғын сыхыыз бұқар ашәала,
Усқан сеигәрырғон ббара.

Иарбан рашыу, ишкәакәоу, иңәышу,
Сааирц злабтахызы бара.
Ибхаршәу ибықәнаго касышу?
Иреиғүй бзалысхот сара.

жәнбран 2, 2014

АКӘЫТҚӘА ИАХЦӘҮРФААНЗА

усқан апшлапқыеиңш
быңасырхәуан
сыңабырхәуан
бығасырпуан
сығбырпуан
апш арыцқәа рыла
иаҳфыз
хатх
акәытқәа
иаҳцәүрфаанза
уажәшьта
апшлапқыа
цәзырхәуа
харгәалашәоит
акәытқәа харгәалашәаанза

Лекция
кодификации

ңұрынғасы 11, 2011

АШӘТҚӘА РЫГӘТАНЫ

ашәтқәа рахъ сасра ҳәа сцан –
сара сқәан

дара рзы сынцәоушәа сшан
рәапхъа скатәауан

маңак рымоушәа ńарцан
өымткәа ипшуан

рыгәтаны стахошәа рбан
сара сзы ишәтуан

лаңара 17, 2013

Д. Габелиа

САРА СЗЫ

Амфахъ дыпшует
Тхагәазы, уатәазы.
Лгәыңра ёнатшает –
Аразкы, аразкы!..

Ацәашьы ӡытшает
Уахазы, шарпазы.
Атх цәашьра луешт
Сара сзы, сара сзы!

Әхынчқәын 10, 2013

Жарылғаның
жады

УИ ДЫЛПЫЛАР

Арығъараҳь иғны гылоуп,
Арымарахь иара итәым...
Арығъараҳь дшаны дылкоуп,
Арма азбахәгъы итахым.

Арығъараҳь имра гылар,
Иара ишиتاху иташәоит.
Арығъараҳь уи дылпыштар,
Лара арымарахь дагоит.

нанхәа 16, 2012

LekapipawdaK

Д. Габелиа

БЛЕНШЭА

атла фежькәа
амра ашәахәа

абар ацәеижькәа –
апша атызшәа

сымра бнеишья –
аӡазақәа рбауа

сара слеишәагъ
бсыткамхо ҳәауа

жылдарда
жылдарда

жырынныңәа 19, 2011

АПШАХӘАӘҮ алаф

Аапын
атыпқаңға шәтүеит
адәаәы,
Үсқан иара
дптыуеит
апшашәаәы...
Абар,
ссирзак дааниует
дымцаха,
Уигъы
аапын лыхуеит
уаха...

цәыббра 18, 2013

АШХЫРЦЭАГЬ ШӘҮІЦХАМА АФЫЗЦЭА?..

Изтакыда,
маңа-ргама
Абзиабара ахпсаара?..
Агәрыңра тәзыңала иртама,
«аңғанырра-хәша» иашуа?..

Избахьеит
Ромео ифызцәа...
Ираңаңам урт, ихатца.
Исаңахьеит Пирами Фисбеи
Игәрытшыагоу рлахъынта.

ЖӘМІЛДІКЕЛ

Аха
исзейлкааум изустцәоу,
Иқәү Ақәа аپшаҳәа –
«Хбылуеит, абар,
иҳалшом уаҳа»,
амшын ұзырцәажәо
шарпазза...

Рыңштәы хәмаруеит
уаарыдгылар,
Ирцәыхантоуп рыңс хәычқәа...
Изақароузei,
Ан аңыа лбейт,
Еидырхәыцло аңаахәақәа.

Ашхырцәағь шәүіцхама
афызцәа,

Д. Габелиа

Акәыбры шәамырцәоу
ма иаха?..
Исызшәаҳәом
ирылшеит ҳәа,
Шәажәенинраалақәа ҳжьара!..

машаңы 27, 2012

Lekapipadwak

Д. Габелиа

МАП. ДАӘАЗНЫКГЫ МАП, ЗХӘАЗ АТЫПХА ЛАХЬ

алаф

Хәылпазыла
Аңша хьшәашәоуп,
Шарпазыла ихъتاцәоуп.
Бара бзыихәа, аңсы хьшәашәа,
Сара амыцхәгъы сышцәоуп.

жылдаара 24, 2012

Жарысмандар
жарысмандар

* * *

саатла алақәа аپшаауеит
иапшаауеит

алымхәкәа
ақыышәкәа
ағымшыкәа
ашанақәа
апынта

ес-өнө
асаркъа иадтәалоу –
хәа змам ахағсахъа

жылдаара 1, 2011

Lekapipawdak

Д. Габелиа

* * *

ацахеиپش
бнагәыластсан
амца бсыркит –
сцәашьы
амцеиپش
амра баңлабын
сгәы ббылит
сшыышьы

рашәара 22, 2010

Лекция
журналы

СЫБТОУП

асаркъа
ақыышәқәа
ашәуеит
аћәардә
апсы
ахоуп

ацгәы
аткы
ашәнахуеит
атзы
аганқәа
цоуп

атх
агәқәа
арпшаахуеит
апша
аҳәатәы
рацәоуп

ағны
бзиабарак
бشاхуеит
уахагы
ссасны
сыбтоуп

абдара 16, 2012

* * *

хнапқәа
еикәыршо
еикәыршо
еикәыршо
хталеит абагәа
ҳазтаблыз

нанхәа 8, 2012

* * *

Хәгәы
иадыруа
ҳхы иартço
уафы иахызымдыруа
апшатлакәеипш
ҳанцо

Хәгәы
ианыруа
ҳцәа итагзо
аӡәгъы ҳаизымдыруа
ашәтеипш
ҳанразхо

быхъз са сакәхойт изчапо

ηхынчкәын 2, 2012

Д. Габелиа

* * *

бгэы
сыкэшэеит
ахчэиңш

сгэы
бныкэтэеит
аӡеиңш –
сынцэахэы

жырынхээ 20, 2011

Lekapipmawak

* * *

Биит иацы,
иахъа бмизейт.
«Аира баڭәытчъеит» –
Бсымбазеит...

Иѣалап жәацы,
уат҆гъы сеимдеит.
Бара сбыхъеит –
Бсымхәазеит.
Саргъы иахъа смизейт...

ңхынчкәын 9, 2011

Легенда
кодованаражек

ИБГӘАЛАШӘОМА?..

Зны сыбәыштәауан,
Ибгәалашәома?
Сцәирханы саапшуан,
Амш хәанчома...
Атаңын былуан,
Алға ҳарпхома...
Нас сбызтцауан,
Шәышықәса бынхома?..

Бытхқәа сзауан,
Азәыр сибома?..

Санаапш исхаштит,
Зны сшыбәыштәауаз.
Ибгәалашәома?

жәабран 3, 2011

АТ҆Х АП҆ЕЫХАҚӘА

Атызқәа қынтаңза ианпшу,
Бареи сареи ҳқәыпшра аншу,
Баасеиңаңар қамлағои –
Сыңхыз балтны баар қамлои.

Хұннеи пхызрала иантәу,
Хатх тәыңала ианпәу,
Дағазныңғы баар қалоит, –
Атх апәыхақәа ҳақәшәоит.

абдара 18, 2012

жарнамасындағы
жарнамасындағы

Д. Габелиа

* * *

уахык
шаанза дипشاауан

дгъежъуан
дхынхәун
дбылуан

атж шауан

лыхцэы ипшаахъан
лара дзытхъан

хәажәкыра 14, 2011

Lekapipmawak

* * *

аӡаза анақәтәә
ашәт пытит
даға пұшрак аанахәеит

ахъзы анлықәтәә уи
дышәтит
даға фонык лхалеит

жыңғара 19, 2012

Легенда
кодынан

АШЬАЦ
ацикл

1.

Хәылпүетәа хырхәоит
хшеницу ҳазбаз,
Амфақәа ныхәоуп сышка баазгаз.
Ашьац иатқәарағы
агәыгра ҳзыпшуп,
Атх ахәымтаз абзиабара шуп.

Хәеисра өымткәа
псыс бахаз,
Шыыжытәи азаза аапын иазхәаз.
Банықам сааигәа
атх лашәуп,
Уатқәгъы бааира сазыпшуп.

Жарылғаның көзөңілдегі

2.

Бареи сареи

ачарың ҳафызахап –

Хагәта ҳаиғухыр ҳұхонит.

Бареи сареи

ашыаң ҳафызахап –

Азаза ҳақәымтәар ҳшабоит.

3.

Иаҳзыымгәаап,
иҳамтахырхәап –
ашьац.
Уи уаха ҳакәа итыхоит.
ҳарт ҳангәырғю
иҳацгәырғъап,
ашарпазгыы иҳацғыхоит.

Азәы ҳайбар
драцәахап,
ашьац шырацәоугыы ҳбоит.
Абзиабара
агәра ҳгап,
ашьац акәзар ҳагәра агоит.

Лекция
кодификации

4.

Изыпхъазода

шатка цыра ыкко ашъац,
бареи сареи ҳада?..

Изырөхәахъада

меигзарахда ашъац,
бареи сареи ҳада?..

Еиқәзырхода

агәрагара ашъац,
бареи сареи ҳада?..

Ашъац рөнен,

иахзызаауда ашъац,
бареи сареи ҳада?..
бареи сареи ҳада...

машы 3-21, 2012

Д. Габелиа

АШӘТҚӘА ИМЫҚӘШӘАЦ

асы дылан
адәыкрынқәа ипшаауан
иағсхью аапын
ацасаз деимдауан

дунеихаан
ашәтқәа имықәшәац
абзиабара
аңызханақәа имбарц

цәыббра 26, 2011

жарылғанын айтады

* * *

Мап! –
ахъалаго дгылан иара,
лара иахъынцәо.
Мап! –
ахъеңқәхәалоу идыруан иара,
лара иахъыпцәо.

лаңара 13, 2012

Д. Габелиа

* * *

ҳамш антца

ҳхәыңра
антца

ҳсаһъа антца

ҳгәыңра
антца

ҳатх
анымлааит
бымшынта

нанхәа 22, 2012

жарылыштыралып
жарылыштыралып

Х-ЦӘАХӘАК РЫЛА ацикл

бара
сара
алакәкәа ухәа

* * *

бгәы сәләеит
сгәы бәләеит –
ҳаиңылашешит

* * *

бысгәалашәаզом
еснағы
сгәы бәоуп

Lekapipawdaak

* * *

былақәа сыртазыр
сыртазытыр сәхүп
аапынранза

* * *

апша
атла өнеижь
агәы өнакаауеит

Д. Габелиа

* * *

ғың сыйбар
ғың бызбар
ғыңбараҳа ҳайбабар

* * *

бзия избеит
абзиабара хышәашәа
бзиала баабеит

* * *

Ф-пстазаарак ахъсимам
шанак иазхәоуп, –
ҳдунеи ахыдара акала
еитасхәароуп

Легенда
кодификация

ңхынгәы 11–26, 2012

413 МШЫ

ацикл

1992–1993 ш рзы Аңсны зыхъчаз
ргәаларшәара иазкуп

1.

Аҳаирпланқәа –
ажәтцарапқәа,
ахъз ышдақәа змаз,
ипырны
иахъцаз
ихнымхәйз,
ран леипш ирыхътәвыон
ахәыцқәа...
Ипырны имцарц рыпсқәа,
ашьеи
ахши
ирыбжъагылон,
ићәандахарц ргәы анлахәуа,
аши
ахьшәашәеи
ирабадыруан,
413 мшы...

ЖӘМІЛДІКЕЛ
ЖӘФАРДАУЫЛ

2.

Адгыл алپха инаркны,
хәычи дуи
рыпсы хаақәа еизыргон,
ишишъахъаз атынчра агәтатцәкъа пызғыз
зныктәи ратцәаабжъазы,
иихъази
имицзи
иенікараны...
Сымир... иеилысқаауан 413

3.

...Үсқан
анаڭә хылаңза
еибашьроуп,
ула ахътоу,
иштоу...
Анаڭә анхугы
еибашьроуп...
Ианхытца –
атынчра,
анаڭә
хытцаанңза...

Легенда
көрмөлөр

4.

413 мшы –
413 ҳәйхә
еиқәатәақәа,
еиқәғызтүаз,
ғыңбараҳа
иахъеибашыуаз,
аҳәйхә ғыңқәа иуан,
ашкәакәақәа,
413...

5.

413 мшы

413 ҳайааниуан,

ҳайаант!

Уажәшьта –

Хиааирагы

ҳайааироуп!..

Лекция
кад

6.

Зны

апхыз иалам лабәбаҳоит,

өазны

лабәба апхыз қалоит,

413 еиңш...

7.

413 мшы сиуан,
убриаڭара стахон...
Сиреи
Сыңсреи
еиڭаран,
413-тәи сымш насьон...
Анаңс илашент өакы, –
сыңсы өызхыз мышкы!..

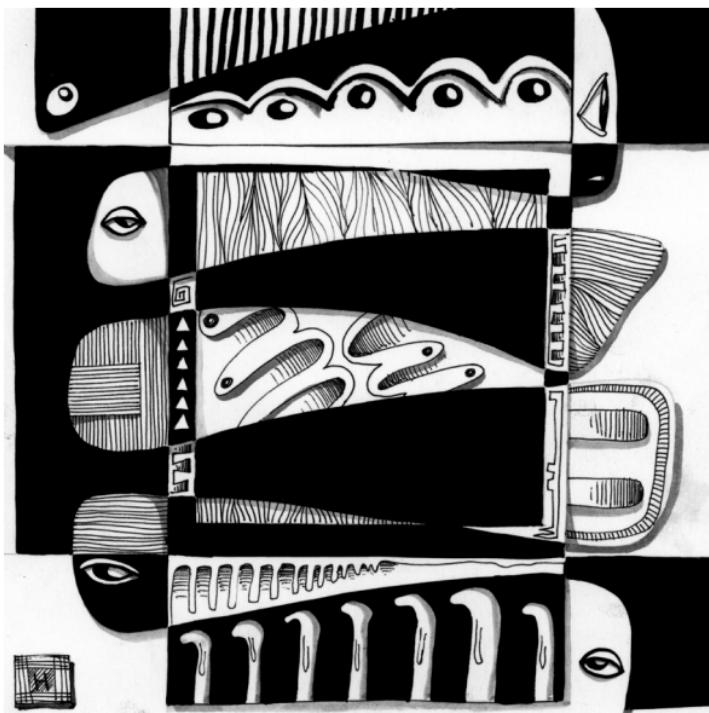
Легендарные
казахские

8.

413 мшы ацәкъара икыдызы,
злахынта аға ихәыцызы,
413 хы ирыбжыагылаз,
хыкгы зламгылаз
Ажәлар сырпоуп!
Аиаира сапоуп!
Ишәдүрүаз
413!..

абдара 4-19, 2012

АПШРА, АПШРА

Адәы иқәниааз атла хыжәкәара
дадгыжыло
дыңшааует атыңха,
лызнатык ихәда иакәыршоуп,
афыңғы агәылатәоуп
амлагәыр иалху акәыкәбаа шкәакәа,
апсыз благәытбаа
хәзәапшуа...

Иара алым ахы ихагылоуп,
зызлан лхы аахтәа лара,
лхәы апсызқәа тәахны имоуп,
инапгы аласоуп аиха,
иганахъ икажыу агәылшыап ахеиңштәкъа
ипишәарц ахәдақәа
агәкәа...

Рыварағы ұараңага еимаак шытоуп,
иара убас ағнытә еимаа.
Ласбакгы уақа ашра атахзоуп,
зылақәа аазмыртың имцаа.
Иңағъахаз.
Ауағы итахымкәа
икәаталеиуа икнаңау шыапымкәа,
иқам апшрақәа...

Зызхара изымычаз ғыстаак дрылоуп,
икыдфалаз асахъақәа шәкы...

Д. Габелиа

Ақахұа апшра ғазароуп,
машәыршәа акәзарғы иумбара
аказы,
узқәымшәара,
иқам асахъақәа ирылаզуа,
акахұа еиқәатқәа иуанаҳәаз зны...

машаңы 5, 2012

Легенда
кодификация

СЫЛПХА УИ АКОУП...

Уиакоуп азин змоу

имхәаζакәа,
схи инаркны сшьапаζынζа
сеимдара,
сыпشاара...

Сшьаζааζаа сытазхәо,
сымшқәа сабжыызго –
сныхачапа!

Уиакоуп

имтцааζакәа,
шыыжыи инаркны хәлаанζа
сычхара,
сыгәағъра...

Сымбылζакәа,
сыдгылтә гәыгра нцәаанζа
сыζазаара,
сыζамзаара...

Уиакоуп,

имζаζакәа,
сыпсахәага сныжыны ицаанζа

Д. Габелиа

сныхәара,
сныпхъара...

Сылпха шана,

уиакоуп –
СБЫЗШӘА!

жырынбы 12, 2013

Лекция
кадровому менеджменту

АМРА ПХАЛОИТ

амра
анҳақәыпхо
икыдхалацәеит ҳхәаргы

ашәахәа
ҳанаңызло
ҳахъзашәа ҳәгәи иабаргы

амра пхалоит

хланты
иантало
иқалом ҳәа ҳамшәаргы

еиха
ҳангәақуа
ишиңцакуа ҳамхәаргы

амрагы ҭашәоит

иахъак ҳәа
иҳамоу
нымтәошәа ҳбаргы

мышкы ҳәа
икыдло
амра ҭашәаргы

Д. Габелиа

еснагъ уи
ацэыртца ҳазыпшлоит

пхынчкэын 9, 2012

Лекция
о фольклоре

* * *

адәениужь агәаны
ашыақа аирсит

ихылпарч ахатданы
дадтәалан дңәажәеит
сынхон ҳәа

днымхазеит

ахылпарч қәраану
ұзыршьеит

ашыақа қәнүршьеит
агәра рымгазеит
аха
абырг иқынтәи
хара имцазеит

жәабран 19, 2012

АПСГЫЫ ДЫПШААУЕИТ

Зықәра зхымтыц абығықәа
шиатәоу иөышәшәаны,
имцахырхәошәа,
иөапхъа
икапсауеит...

Ибас атлеинпш ихахаңа
амнаа иахъянгылоу,
ипсы иакәшо,
ақъачақъра
азнауеит...

Атәым бағқәакгы ҳәазауа,
абұры иатәа рыгәтәнү
атып имаркуашәа,
иара ишқа
иеихауеит...

Анышә иамгаз иөыргаңа,
жәған шаҳатс иқатданы,
апсгыы дыбзоушәа
апстазаарағ
дыпшауеит.

абдара 6, 2012

Жарылғаның
жадидлекел

ДЫЛЦЬАБОН

Пхәыск гәаныла
лхатца дылцъабон,
«иара ида үваҳаным
уас дақәшәазом»
лхәон.

Ицахъоу,
иаахъоу
илтакын рбара,
«Цъанат атоурыхқәа»
дашътан рызцаара.

Аха
нырцәи аарцәи
избада, изаҳада,
цъанат ицаны
ихынхәны
иаахъада...

Араڭа
апхәысейба
лгәыгра антака,
лызцаара
наунагза
такда ианынха:

– Акырза еиғуп
Цъгәанат,

Д. Габелиа

уи ағыза ұланат,
уағ дахымцо,
дахыммаауа
улахъ ишаным,

Ухала
иуғанатуазеи
ұланат,
убри ақынтаң,
уақәшәаит
ұханым...

Хәажәкыра 26, 2011

Легенда
жарнамасы

* * *

ҳала иантамзо
блакы
ҳажәа ианаламзо
өакы
ҳазрыөхәо иоуп
изызгәаатәу
иззытрыстәу
есқынгыы

ҳала итаζаргы
өа блакы
ҳажәа иалаζаргы
ацкы
дурөхәартә дықам
макъана
аяғы

жылдаара 8, 2012

Lekapipawdak

АТЫЗҚӘА

ажәған ахәтакхара
иашьтоу уаха
атх еиқәа иалпраа
ицоит рыбжықәа

сахъак аныхны
даеак нантцауа
рнацәкъарақәа рыла
ажәған фуа

асаркъа ианылаз
рхылфуа рзытуа
амрагы иалшап
рыцкы апхара

ирыцлоит ажәабжь –
ағыц-уағ иира
урт рымаза атәахра
злымшаз –
атызқәа

жарысмандар
жарысмандар

* * *

Адэы
«аазазам»,
«иаазоу»
афноуп...

Афны
«аазара
ахынцэо»
агэыла
ицгэаёоуп...

мшаңы 4, 2011

Lekapipmawak

* * *

Ашәкәы даңхъаны,
иеніцахарақә зегбы зхарандаз –
аңатын
ахара кайжыуан,
данааттылоз
днаңыхауда...

цәныббара 18, 2011

Лекция
кодификации

* * *

Аматқәа
шeiбархәмаруаз
иeилашәеит,
ашашәа
еипш –
изeилымтүа...

Аматқәа
шeiбархәмаруаз
«иеиразкхеит» –
изeиламло
изeилымтүа...

лаңара 25, 2012

Легенда
кодована

* * *

Истахуп:
амра гәаан импхарц,
адгыл өымткәа имбылларц,

Ауафы
ихахәы мышларц,
игәы ахала имеисларц,

амш дабазшәа имнаскъарц,
уаха шаанза
Дмыпшааларц,

иажәа
Мчыда
имхәаларц,
уатәгъы хәлаанза имыхәларц...

нанхәа 27, 2011

LekapipmawdaK

ЛАШАРАК УЗХОИТ

Зны
аамта
уцәцшәа убоит,
хдунеи аңғара уацәшәоит,
гәыла аңтазаара улагоит,
ую
амаа
аेңуцар
үтакхойт.

Латын тәркілі мәдениетінде

Зны
лашарак
уаззалоит,
ую шазнениуа иуцәтхойт,
өеи анықәашьагъ уздоит,
өазны
аңырра
үтакхойт.

Зынгвы
ушгәрыга
уаапсалоит,
ағғыы уаташьшы иужәлоит,
цәаҳәақәакгы урххалоит,
хдунеи
мариоушәа
удырбоит.

Зынгъы
ашлара
уахәхоит,
иутынхогъы упхъазоит,
апстазаара ахәаа убоит,
уныңдакәкәа
уи
уазцоит.

уаамта
атсанза
унахәоит,
уара инужьыз ахъз нхоит,
үззапсаз умшра ртәхоит,
Ахъз –
атынха
рхәалоит.

ңхынгәы 23, 2011

Д. Габелиа

ИРЫЦХАШЬАН СЫПСУАН

дырцъабон
дыртқәзыуан
ихагылан аңсы –
аңтазаара

НИЖЬИТ
уи ауаөңсө

аганаҳь сгыланы
урт сырзыпшуюн
инрыжьюа

ахърымам –
ирыцхашъан
сыпсуван

жылрынхәа 10, 2011

Жарылғаның айналыл
жадалык

* * *

шәдүнеи –
аб
сдүнеи –
апа
избаз ақәаб
иштоу аңәкәырпа

шәара
сара –
изыбжъало агәбылра
апстазаара –
акәаб
иантоугы абылра

абар 2, 2012

* * *

Амра алеишәа

иашытоу –

аӡы алеишәа, –

аӡәырәөө...
Амра анеишъа

иашытоу –

ауаөө инеишъа, –

ауаөө...
жәабран 5, 2013

Лекция
кодификации

ЕС-ИИУА

амшира – ес-ииуа рәсира

Ес-өнү
иазгәатала
умшира,
уахәтакхा
ажәфан
ес-ииуа...

Уахаанха
аетдә
рәсира,
уа уакәыз
амра
зырпхая!..

ңхынцкәын 23, 2013

Lekapipawdaak

Д. Габелиа

ДРЫХӘХАУАН ДЫРТЫУАН

Мона Лиза, Мона Лиза...

Дтәан дымтсызакәа,
Ддисит ҳәа илзыпшуан,
Дыкнахан өымтзакәа,
Дрыхәхаян, дыртиуан...

Ашәыгақәа ирылхыз,
Аңтазаара лыпшран,
Асахъақәа иргәйлаз,
Ақаза дитәхахъан...

Шәымтак икылпшуаз
Лылшара ибахъан.
Данибагы, дтихаанза
Лыхә ишъахъан...

жәабран 20, 2012

АИААИРАЗ ДЫҚӘПОИТ

Адунеи ачемпион Денис Царгәыш изкны

Бзып агәы ҭынчуп, иамаӡам хъаак,
Ахацәа анахылтца уи ахъз иапсоу.
Арфаш иацжәыло ирымаӡам хъатрак,
Издыруа зыжәлар ргәыгра зеипшроу.

Ашъантца иалху ргәы тигоит биңарак,
Рныхәапхызың иңуп ашъха иапсоу.
Дгароуп ахара дназго лашарак,
Аспортадеицамкуа дызмоу!

Днеиует лыңхала, архъахәқәа иғәытдак,
Аиаира дазықәпойт Аиаира иапсоу.
Аолимпиа иадырит имаза ашәымтак,
Царгәыш Аиаира бзия дшабо!..

нанхәа 12, 2013

Lekapipawdak

Д. Габелиа

УЧЧАПШЬ САПЫЛОИТ

Ашаңқыраз ишъацаагаган
аңстазаара иалаңсаз
аңаза иагәйлызыбааз –
Абзагә Ақалғыба уахъ

уччала

иихъоу

ииранны икоу

ииуа

урыхъзала

цәаҳәацыпхъаза

иахъаацыпхъаза

ишуғазшьоу

ишулакхынцоу

зыңсы ҭоу ччапшьла

уччала

уччапшь сапылоит амра аңа

жырынныңәа 7, 2012

200

Жарылғанда
жаде

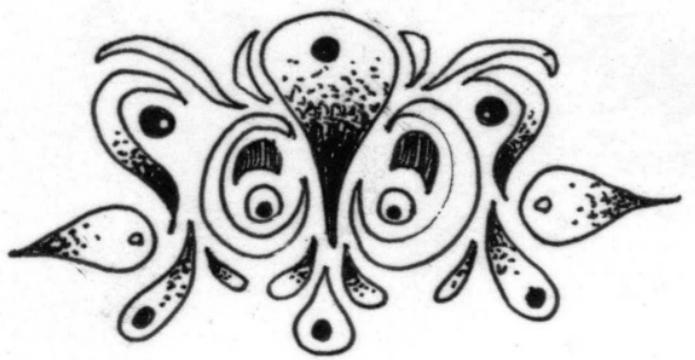
ЗЕГЬ ЗААХ

Езыгэ Алиас уахь

Амш ианаалеит
Иахалаз
апшшэы,
Асахъақәа ӡаалеит
Аපсазаара –
азы.
Изаах, зегь ӡаах
Иахъа,
уатцәазгъы,
Аපсазаара ӡаах,
Зегь умчуп
аясгъы!..

жырырныхәа 21, 2014

Д. Габелиа

* * *

уәәпхъа адгыл агәы пжәаргы
узқәылаз амакә утажжәаргы
исхәом

иутаху
хәала

агәкәа шыбылуа интәозар
амрагы шыпхо иташәозар
аяфы

умчәа
еизгала

абдара 13, 2012

Lekapipawdaak

СХЫМТА АХЬСАШЬОУ

Шәарыңара сыйкан,
снеит сара
Члоу.
Гәыграқәак сыман,
избоу,
изымбоу?..

Кәтолгы саттаит,
ишуоу,
имыхәлоу?..
Цыгъарда сеиттаит,
фадароу,
ладоу...
Жаңынчылек жарысы

Мықәаа сывәрттит –
иубама
узыштыоу?..
Тамшыгы салсит,
исыздырам
сзыниоу...
Жаңынчылек жарысы

Жәенинраалак санымиеит,
ашьта
сымбоу...
Цылқа ҳәа сдәықәлеит,
схымта
ахьсашьоу!..
Жаңынчылек жарысы

ңұрынчылғын 9, 2013

АШЬХА «ЕХА» ИАЗКНЫ

Ахәрашәа исхығуа
уара иурғызуеит,
Ахрашәа сұқозар,
убжыы
саҳауеит!..

Идырны иумаз –
сылаңш шуху,
уажәык иутааз
үцәаға
шыққану!..

Сааизар схәыцуеит,
схъаа усырбарым.
Ушәшьыра сыткоуп,
уахықам
сзынхарым!..

Идырны иумаз –
сыдгыл ушаңоу,
сыблақәа реиҳагы
сгәы
ушабо!..

Усахья ҭысхуан,
узбаанза ара...
Сан лыблақәа ирызтаз

са сышқа
ағәрагара!..

Ахракырахъ ағағъра
зшо уара уоуп!
Аңтазаара анысшъа
сзыртцогы
ухыпшоуп!..

Азәырғы умға
ианысхъоу збахъеит,
угәрагара иапсоу
фызцәас
иқастцахъеит!..

Үғымтроуп ихъаазго
иахъагы, уатқәгы,
амала угәы иташу
сбартоуп
сарғы!..

Схәйцуеит угәжәажәара
аҳәалап ҳәа азиас...
Уи сахәйтхәытуан,
иахъа
саныруаз!..

Цәашьык еиҳау
лашарак стаххауам.

Д. Габелиа

Схәыцра уаналоу
афытәкъя
сашьуам!..

Истахәуп тәыцак
сахныңәан изжәларц.
Уи уныңәаға акәхойт,
ахаан
умажәларц!..

цәыббра 11, 2013

Lekapipawdaak

АФЫЗА УЗБОИТ

Ағыза – узбоит,
ма – узбазом.
Узбошәа,
узымбошәа
қазцогы збазом!

Ацха илшүу –
амц сфаզом,
утабырг ахыыкou
сағсны
сцаզом!

Издыруеит,
сиашақәа
рхала инхазом...
Үрт ахъмачу
ашәышықәса стаххом!

Үатқәйизны
ҳайқәшәаргы –
сылақәа стәахзом,
Амра ағапхъагь –
схы ласыркәзом.

Атабырг
амға иану
даапсазом,

Жарылганың
жарылганың

Д. Габелиа

шъарда дназаргы,
имфа нцэазом!

Ус еиңш избоит,
ма избазом...
Субошәа,
сумбошәа қауцаргы
зүзом!..

абдара 25, 2013

* * *

Цъоук цоит,
цъоук аауеит,
еилааेиласроуп ара...
Истахзам сынхацәар,
снаскъазго җамлар,
ицо снарыхъзар?..

машы 8, 2012

Легенда
кодована

·ӘЫЦ ИАНШО

ахәылбығеҳа
исхытцуан – 26
сцаҳә-цаҳәуа,

тхабжъон
сыртагылан – 20
спыр-пыруа,

агъаматдәкъа
сныруан – 27
снаҳәы-ааҳәуа,

ишиңхытцуаз
сдыруан – 0
иансызшауа

жыттаара 15, 2013

Д. Габелиа

* * *

Ианило
шанчало,

ианпшыло
шанило,

ианпсыло
шаныло –

снапсыргэйтца
маңазам

Легенда
кодована

ңхынгәи 12, 2011

Д. Габелиа

* * *

Итыхым

асахъақәа

сылаңш рыдхалоит

Генахарак

рыцым

ашәыга лашақәа

идырым асахъақәа

шәғө

Рыдызбалоит

фашъарак рықәым

сыпсы зхымлаз

Апсқәа

нанхәа 12, 2012

Lekapipmawdaak

* * *

Цәаҳәак
сызғырғы,

исзымығуа –
алахъынта.

Цәаҳәак
сапхъарғы,

сызмыпхъо –
апстазаара.

Цәаҳәак
саҳъзарғы...

мшаңы 14, 2012

Лекция
о фольклоре

* * *

Ақәапқәа –
Мап!..
Ағартәиқәа –
Мап!..
Кәапзатқәык!
Кәапқ
Сзыргыларгы
Жәбап!..

жылдаара 11, 2010

Lekapipadwak

* * *

алашьцара –
мра
иқанаңдо
шәшшыроуп

ашәшшырағыы
зны
лашарак
акыроуп

хәажәкыра 3, 2010

Лекция
жарнамасы

ИАХЗЫМДЫРУА ХИҚӘШАХАТХАРОУП

сақәшәеит –
есені
хәычы-хәычла
сақәшашаҳатхароуп –

ҳапсра –

ҳайреиңш
иаҳзымдыруа азә
дақәшашаҳатхароуп

рашәара 22, 2011

* * *

Сыңғылазар
амра ишуа,
усхыччароума
исзыпшua?..
Ашəштыра итатəоу
цьара,
үтампшыц аамтa
алакта!..

ңхынгәы 6, 2012

Лекция
кодификации

* * *

Ақалақ салоуп,
амға сануп, –
сыртапшует
шәылақәа,
шәыгәкәа!..

Ашоура салоуп,
абылра сағуп, –
еизызгоит
сымчқәа –
сцәаҳәақәа!..

Lekapipawdaak

абдара 13, 2011

Д. Габелиа

АИАША ТЦАБЫРГХАРОУП

цъара еиқәшәароуп
амши
атҳи –
шыыжъы

зны аамта ааскъароуп
инаскъароуп
даеазны

цъара еиниароуп
агәкәеи
ахшығқәеи –
хәшәны

зны аиаша ааигәахароуп
итцабыргхароуп
даеазны

жәабран 24, 2012

СШӘЫЦУП ИСЫЦУ

1.

иқалоз иқамлаztгы –
иқалараны иқаз
иқамлараны иқаз
қалаzтгы

исзымхәаzтгы
ишәасxәараны иқаз
исымхәараны иқаз
сшәырхәаzтгы

Д. Габелиа

2.

исхаштит сызхаштыз –
исхаштраны иକାଶ
еилысқааит сеилызкаааз
аилкаара зтәхаз

сшәыңуп исыңу –
исыңлараны иକାଶ
мышразааит шәареи сареи
зны ҳайқәзыршәаэз

цәыббра 17, 2012

Журналындағы
жазғыш

ҚӘПАРА ЕИХОИТ

Истаху сзаламхәац –
абыз
иадыргоит,
иахънеиша имнеизац –
апша
исцәагоит...

Ахара үзара
аҳәақәа
еинкъоит,
сажәа хәың қәпара
аҳәеиңш
еихоит!..

абдара 23, 2013

* * *

амш анца
фапхъа
пшұала
ажәа сынта –
уатәгъы
лыпхала
абар сымшынта –
сыбжъы
ажәала
адақъақәа шәтә
шәсахъа
зынхала

жарашаңырекел

хәажәкыра 10, 2011

СЫМШҚӘА ЕИҚӘШӘАРГЫ

амға хынтә еиҳдазаргы
амрахәага сымбазеит ҳәа
ацһақәа зегъы хтазаргы
сышьта самжыазеит ҳәа

ацәаћәа еиңш сзышыргы
адыд аштыбыжь саздаалап
атла амахә сыйдахжәаргы
ашәт ахырырћәшәо сцалап

аетә ropyбы смаҳајаргы
изкыда аћама ажәғанлыҳ
ашъантара сымшаргы
ќазшъас исауам атәйтәых

ахәрашәа зны интәаргы
игәылшәаанза ауағы ипсың
ахәа зымназакәа инхаргы
иацымкәан ахәыхә насың

адгыл абжъаха сымбаргы
амшын сықәлан сызцаζом
атла ахалара цәгъахаргы
хыхъћа апшра сацәшәаζом

алға сыйжәған иатачыргы
ацәашы сацзаауеит үвара

Д. Габелиа

сымшқәа өнек еиқәшәаргы
саанғасуам мәбжара сбылуа

лаңара 21–23, 2012

Лекция
кодификации

СЫРБЫЛУЕИТ СНАПЫ ИАНУ

Издыруада
сымцашоура
Шақа мшы ихалоз...
Дызбахъада,
дзаҳахъада
Амцашоура знаалоз.

Азәы дсағсит иацы,
Әазәы
дсымбазатцәкьеит,
Урт исыртәйт ө-блакы,
Ахәатәгъы
сдырхәатцәкьеит.

Еғырт
зымфақәа зымшәац,
«Амға бзиа!..»
рхәахит.
Зыжәфахыргы сымбазац,
Пшак шәбжыысуа рбахит.

Сымцашоура изыпшует,
Изыхъю
изызкугъы.
Сыла шаапшуа сырбылуеит
Мратас снапы ианугъы!..

жырынұхәа 3, 2014

АЖӘЕИ АШӘЕИ ШӘЕИҚӘДҮРХОИТ

Иахъа ирағсұа,
уатқәы ирағсұа,
зегъы ирағсұа
шәыгәнүркылоит,
шәрыңқаршьоит,
ишәыңқәшәоит...

Ирывахысұа,
ирышъұахысұа,
ирыңқахысұа
ишәадразоит,
ишәпеніпшүеит,
шәеиқәдүрхоит...

Ажәа иатқоу,
ашәа иатқоу,
аңаахәа иатқоу,
ишәзатқұзом,
ишәзатқатом,
ишәзыршәағом...

Шәыхәашъра,
шәызатқәра,
шәылақәра
иарбеноит,
ишъұнахуеит,
иарғиоит...

лаңара 24, 2011

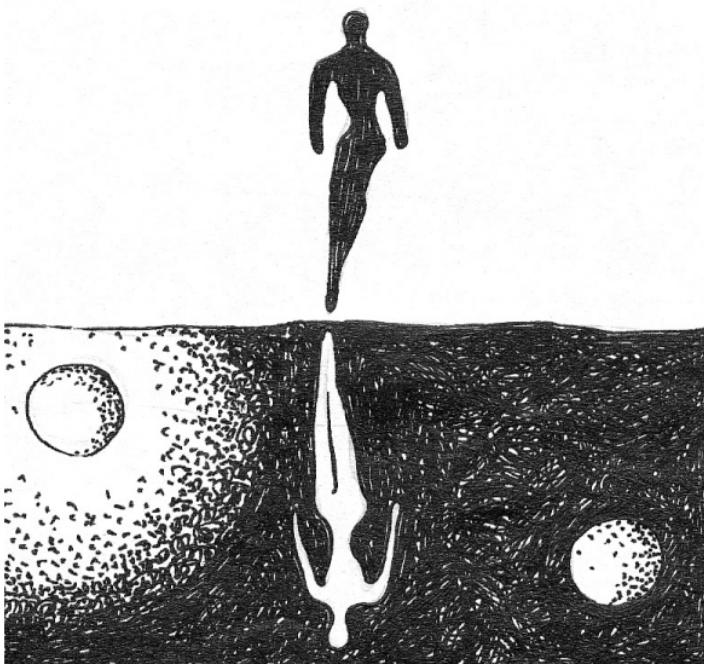
ХҖЬОУП акаламбур

Хҗъоуп!..
Хҗъоуп азы хҗъоуп!
Зегы рааста хҗъоуп.
Зегы реипштәкъа хҗъоуп.
Иацы хжъан, хҗъоуп иахъагы.
Имариахеит – ажъара...ажъара.
Имариахеит, избанзар хҗъоуп!
Хҗъоуп азы хҗъоуп...

цэылбара 13, 2011

LekapipmawdaK

Д. Габелиа

АНЫҚӘАШЬА ҲҖАЗТГЫ

иацы иацызтгы
иахъя иахъазтгы
уат҆әы уат҆әакәхон

анықәашьа ҳҖазтгы
уат҆әы ҳнаզазтгы
ҳшъантцахар алшон

ҳапсы ҳапсазтгы
ҳзыпсоу ҳабазтгы
ҳара ҳа ҳакәхон

хәажәкыра 20, 2011

Lekapipawdak

ЕСЕНЫ ИХАМОУП АМФА

Изҳәахъоу
Ихәалароуп,
Ихәалароуп иәахам,
Изыимхәо дмаӡа-аргамоуп,
Дмаӡа-аргамоуп
Иҳағам, –

Ҳайбарөхәоит
Ианаамтам,
Ианаамтам ҳшәахәоит...
Иаҳцәеилагоит иҳаамтou,
Иҳаамтou
Ҳацәцоит...

Итвоуроуп
Агәағъра,
Агәағъра хьшәаζам.
Ҳлахынта атәамбара,
Атәамбара
Ҳахәтам.

Есены
Иҳамоуп амфа,
Иаҳзалымхуа есены.
Есены иҳамоуп аргама,
Иаҳзыимхәаζо
Есены!..

жылдаара 13, 2011

ХҖАЛАР ҲАМЦАНЫ

«аполитикағы аиғызара» азхәйцира
ақныта

Иацы ҳаршон,
Ҳаршоит
Иахъагы.
Уатқәы хрызшағом,
Хұлалар ҳамцаны.

Амца еиқәаҳтсон,
Доусы
Хәгағы.
Ҳамца дырцәон,
Иақәтәан азыршы.

Хара иғылон,
Хрымбошәа
Қатданы.
«Ахәрақәа рнылон»,
Хазбахә раҳаны.

Үсқанғы ҳжәйлон,
Аңабырг
Хатданы.
Ақәпара ҳалшон,
Хахықаз ҳамцаны.

Зынгы ҳөңіләалон,
Ҳаицраларц

Әазны.

Ахақәитра ҳашыталон,
Пұхың ацаразы.

Анағас ҳтнагалон

Апхыз

Еикәышшы.

Аиаирақәа нхалон

Гәыграла ихъчаны.

Ажелар наскъон,

Ағымтра

Пшыаны.

«Хныхахәкәа ҳәхәон»,

Ашәартара банды.

АЗӘЫ ҲИДЫПШЫЛО

Қамлацыт

Үеизгъы.

Еикәирццак ҳоашъон,

Ус ҳмыихъаит иахъагъы.

Амшқәа еиңаслон,

Иахзааргоз

Цәахны.

Ағылжын ҳрыпсағлон,

Хрымжъаит уажәгъы.

рашәара 6, 2012

ИЗХӘАДА – «АБЖЫЫТЫРА» НЦӘАХЬЕИТ?..

Изхәада –
алхрақәә цахьеит,
иннажьда агәыңға хараны?..
Изхәада –
«абжыытира» нцәахьеит,
интәар қалома, ицоит ес-өнү.

Lekapipawdak

Цьюкы
егъараантә ирфаҳьеит
аңыши амгъали неиқәтданы.
Аринахысгъы,
зны ирхәахьеит, –
«иқалароуп гәыңгала итәны».

Цьюкы
шәыннтә ифеидахеит, –
иқоуп ажәлар рмаршәа кны.
Зқыннтә ибениахарц рызбейт,
рұбыба
ағамбылыр мышкы!..

ңхынгәы 9, 2012

ПСЫХӘА ЗМАМ

Цыхәа,
тыхәа,
дыргантыхәа
хашта италан ипшаауеит.

Цыхәа,
тыхәа
дыргантыхәа
еснагъ өңиң агера ҳгауеит.

Хыхәа,
хахәа,
дыргантыхәа
Хәғәыгра рөңиң ихацәцауеит.
Псыхәа,
псыхәа,
измам псыхәа
үюук рсахъа снарбауеит!..

абдара 17, 2013

* * *

Дкәалкәало дыкнаҳауп,
Иңуазеи шақа...
Имышъта далаҳауп,
Иниңуазеи шақа...
Ажәғанғы гәнаҳауп,
Дызшаз ағаза.
Атлағ дыкнаҳауп,
Ихжәаңза ахатा.

лаңара 3, 2010

Lekapipmawak

Д. Габелиа

ИХАУААНЗА ҲИАША АЦКЫ

Ахътақәа ағалеит Аңсны,
Дағаамтанаңык иеиңшымкәа.
Анаңә ҳхытцроуп лассы,
Иахбартахарц ҳамфақәа.

Ҳазтаңшуа зегы «блакы»,
Аш хылазшәа ихәашьуп...
Ихауаанза ҳиаша ацкы,
Ҳгәыңра алағәрағы итәахуп!

жәабран 18, 2013

ЖЕЛДАСТАРДА
ЖАДАРДА

ИЧМАЗФЫЗ АХАҚЬЫМ

«Ақеардә ағылжелара»
өңирбаган имбароуп,

уи «жәларық рыбға
икәыргылан итәало».

Ауаа-мөасциәагъ
ртабырг рыхъзароуп,

ажъа шкәакәа зқызы
өңирпштәйс даарымго.

Зынгызы ахақәнтра
ахархәашыя ртцароуп

ажәлар, зиааирақәа
насыпла изтүнхо.

«Имшәакәа», ламысла
ихъз рхәалароуп,

ичмазфыз ахакъым –
ахәышетәра зылшо...

рашәара 12, 2013

АХАӘРА, МАМЗАРГЫ АГӘҮІРГҮАӘХӘАША...

*I know well there is naught to conquer
light...*

Mussa Jalil

(«Агәра згөйт алашара зегзы
иширеүхая...» **Мұсса ҆Цыалиль**)

Лекциялардақ

1

Хааизар ҳаитазхәо

аха еснагъ
ғымтра мацарапла агәтыхахәара ада
даеа «гәағърак злағзам»

ажәлар рапхъа ақәгылараан
иріқәтатоу ахәша
рықәыршәшәаны
аки-аки анааикәшәало «хәаак змағзам»

ғыңбараха
аилатцәара иаргәйтәуа
ирхәарызен ҳәа рфызцәа аныпшуа
ихамбазакәа рыгәта иччарымашь

акғы ғамлағазшәа ҳазхәаңшуа
ақышәқәа еидылоит
ағымцатә цәаҳәақәа реиңш
амаңар цаҳә-цаҳә рықәтәар
иашърымашь

2

Харак ацны
имлашьуашәа
адәы иқәлан иааниа апшағы
апшқа инапсыргәйтцеиңш
аөыркәымшәышә
иниашәа

аңенүүркәа иркылышәшәарц ианалаго
иқамлаз аибашьра өытгас иқатцауа
акыдышылақәа рыла
аөышәаҳара ртахушәа
ихәацәауа

Жарылганың көмекчесі

ауағы иахьиимбуа
агазет апжәаҳақәа зыдзырчабло
лашаракзы иматәахәушәа
тагалантәи ахапареиңш
здақәа канзауа

Хәмаррамзар
алахынта қазыршениа
еита алақәа инеивыс-ааивысуент
аҳайрпланқәа ртахашья ҳарбауа

3

Азэы иңәйз
даеаζәы изы инасыпзар
ω-χапык рығналарта
ұқарак ишүікоу ҳәаяу
уй ала маζа хәычыкгы аартуа

нас идуу еснагъ ишшәартоу тәахуа
аөгәара үәағәаны
амахәыда капсаны
уй ала абиңарақәа реимадара аарпшуа

идууζζоуп ҳәа иңъаҳшъо
тыйкәкәо ишнеиуа ианмачхо
аха ҳара
аңъашьара ҳанақәымтца ҳәа ипшүа

уажәешьта ашәақъ
иеивоу агәыцәкәа рсахъа маңара акәым
рыбжыгъы шахам азгәатаяу
апынтақәа еидөырбалоит ұлоукгы
ҳжъаяуа

4

Фамфак иадамхаргы
нақ-аақ идыржәызтгы
есенең ици рдагәара апроцесс
аанкыларазы
акы иматәахәхаргы здыруадаз

ауғы дызхааным
хәшәи-бығышәи ргъама анырбахьоу
иртаху-иртахым
еихабыкгы ұзара шынанк рыдызбалозар
хәа
икылкааны дрыхәапшхъандаз

игәырғъара ахы иоужыны
пшұала уи ашәышықәса шәыртысаант
хәа
уаҳа лафк анықа зам
нақ-аақ амца зыңрыддуа алымхақәа
дрықәеныхәахъандаз

5.

Рапхъаζакәны ипхаз амра
ишипхара азымдыруашәа
ишаζь-шаζь о ажәған ианкыдхала
ауаа рзгыи иөырпштәхазар
уй үашьатәума

рзамфәқәа еилыпхаауа изәало
амытцмыңыцла
ашъапы итәкны апζара иахъашътоу
иқәуа
нас ргәы пشاаны
инеидыла-ааидылахуеит
аныхачаңеи алахъи рыζатцашъақәа
ћатдауа

зны «ашъапќаζъақәа» ҳәа изыштыаз
«ршъажәңәа» рнапы ианыңәгылауа
ихалан
рзамфәқәа рыңра итытцәрауа
«Зыграпшь ипәңәа» ракәүшәа агәра
ҳаргая

6.

Аамتا наскъацыпхъаζа
изцыло ашəара
ахылтң ирхəарызен...ахəыцра
акəты акəу
акəтағь акəу рапхъаζа ихъчатəыз

атцеира аныңдаауа аамτазы
анбанқəа ахыыкакан еиңш ићəшəаны
абри оуп ҳəа зыхъζ ҳҳəаша

исабрадамзар азəгъы ићамкəа иззыгəдуу
бжеиχарафык ирхаштшəааныћартдо
ианыргəаларшəатəу
иахъарнахыс ићалаз
аринахысгъы...
ҳанааиқəшəо зыгəра ҳгаша
иззаҳҳəаша –
агəыргəяеҳəаша.

мшаңы 4 – наңхəа 18, 2012

ЖУМЫЛДАР
ЖУМЫЛДАР

ИГОИТ АШЫШҚАМСҚӘА РЫБЖЫҚӘА

зааишъя бзиоу роуп
зынхашъя атәы маңоу ҳәа
аӡә итәы маңара акәым
рыбжыы ахынаزو зегъы
зңара иалачазгы

амардуан ахымчу рбарты
иҳаракзоу ак цароуп ҳәа
амшгыы шнеиуа иақәымкәа
иахырпымлозо уеизгыы
уағ дзынаزارгы

амға атәағәа иарганы
иаҳзымдыруа агәағ ҭархам ҳәа
ашәыга еиқәарақәа рхыкәекәа
ираназыжкуа дмаңаны
зны изеилаزارгы

ицоу апслымз иалапсны
рсахъя амакны амшынхәа
акәыц ианылоу ицәкәыкәуа
еибамга цәафақәак аарпшны
оумазак рылымшаргы

ағын дүкәа ртызқәа куа
аамта ағьама ҹыда жәбап ҳәа
игоит ашышқамсқәа рыбжықәа –

Д. Габелиа

ағылшын тәсілінде
ағылшын тәсілінде

абдара 17, 2012

Лекция
кодификации

ШӘХАРП ҖХАНАТЦЫ

«аңсуада ғыңқәа» шәахъ

Аңәкъарақәа анкыду
шәызқәағ досу,
ахәархъ шәағәгылоуп
згәыгра ласу!..

Ажәған анхъапшуа
еицамкуа апштәи,
«шәхәыцра тәулоуп»
измамгъы ахәатәы!..

Зегъ азеиңшра аума
абзиабара ацкы?..
Аңәкъа шәақәгылоуп
шәхарп Җханатцы!..

цәйлбара 1, 2012

АГАГЕИПШ ҲТАМХАРЦ – АМРА ПХАЛОИТ

иубома
ихытцуа апхәйсеба лыхш
ЗЫПСЫ алоу атәымуаф
иқкышәкәа
шрызцо

зытәғаншъапқәа
ЗЦӘЫЗЫЗ абырг тәанчасы
изаанхаз имшқәа анижәуа
дшахәо

иуахауама –
аңдармықыяғ дхәацәоит Аң
иалахәаахәтүеит уи
лыхшара
рәатцахәы

уқелацәа қәыпсычхауа
ишнеиуа РГӘЫ ћажо
агәытга ахърыцымныћәо
игәннызго
аразќы

АГӘРА УГОМА
ағарацәа зынасып иаپыло
ирыйздырзом рتاацәара ғыңц
иапеипшхо
уатцәы

иахатыр рбом үабаала инхо

ЖУМБАДЫРЛЕКЕЛ

Д. Габелиа

абырлашенипш аپхзы-цқъа

казыпсо –

АУАҚЫ

ағыза

улахъ шеиқәу өйрчча қаумтсан

апарғалық алашьцарағ итахар

шалшогы

үмзан

аамтә алашәра уацымцан иахъа

агагеипш утамхарц

амра

пхойт

үмшәан

Lekapipmawdak

лаңара 6, 2013

ХАРАНТӘ ИААУЕИТ АЗЫХЬҚӘА

цәыкәбар –
цәыкәбарла
аӡышразы
еизго
ҳабдуцәа
ағыхәо
агъама
бо
аӡамч
уоуаант
азеиғьшьара
харантә
иааргоит
аӡыхъқәа
то
цқыағығарада
ишиғам
аңеиңшра
ҳарбо
ҳабдуцәеи
аӡыхъқәеи
рыгәшәымшә
еибаҳәо
ацқьареи
ацқьареи
рыгәра
еибаго

Д. Габелиа

иаат

иахъанза
адгъыл ашәа

хәо

ацеира

рзыхәан
азыршътрақәа

330

ҳазхылтцыз

рыцқьара
пхъағагы

ҳайқәзырхо

хәажәкыра 9, 2013

Х҃ЫНЧРА РЫМШЬУА

Азиасқәа аныпो, –
Ахақәитра зтаху,
Апанағ иеиңылойт
Аңәйкәбарқәа иңеу.

Рымчқәа еизыргойт,
Амшынағ инаңарц.
Амған еиқәнныңәйт,
Рөзізңәагь рыхъзарц.

Азиасқәа мәасуейт,
Итамбар интәазом.
Рыштыбжықәа аафуейт –
Хтәар ҳзынхаазом.

Рымфақәа дырыз
Аиаира иазгәышьуа.
Азиасқәа ныңәаз –
Хтынчра рымшьуа!..

ңұрынчқәын 27, 2013

АМЦА ·ӘАЗХӘО

Амца еиқәуп
ахәыштаарағы,
Апырғы илышәаз нхазом...
Ауаңақ иацлабуеит амғы,
Иара
игәыңрақәа былзом...

Атх ианымшәо
афнаңа Ахы,
И-Рада гәышъагы нтәэзом.
Амца иацбылуеит игәы,
Уағ дызнымшәо
қалағом...

Ақыта ааныжыны
иахагы,
Уи ихшара реипш дызцом...
Дзыңәшәо –
иңбынңағы уатәры
Амца өазхәо дибазом!..

абырса 6, 2013

Д. Габелиа

НАСЫПЛА ҲАИЦЫЗ

Цәаҳәакгы самарам –
банысымбо,
зсахъа атыхра сеилаҳаяа ес-өнү...
Бара боуп
изыбзоуруу ианычырбо
сөйгө,
сөймтә сахъаркны.

Бсыңыз
смуза бсыңлашо,
бысмеиңзан блахынца сбаны...
Хамшқәа наскъаант
инимдәаζо,
насыпла ҳашнеиуа ҳаицны...

нанхәа 4, 2012

ЖУМРАЛДЫК

БЗИА ИЕИБАБО АГӘҚӘА

рышыңа ихылан
икәап-кәапұа
иааниуан аапынтың ақәа
шәыпшқаңауоп ҳәа
ирықемақаруа
иахъеиғааччоз абығықәа

имырбаағзакәа
имғасыр шамуа
имзакәа иранақәон ақәа
амшын ахъышыңа
«икам-камуа»
иханагалт аңақәырпақәа

ақәа рыхъзомызыт
икәап-кәапұа
инағеит ршығақәа
амшгын рзааниуан
ирағысуа
уажә еитцыхны ашъапқәа

амра кылпшит
ишам-шамуа
иранашъо ашәахәақәа

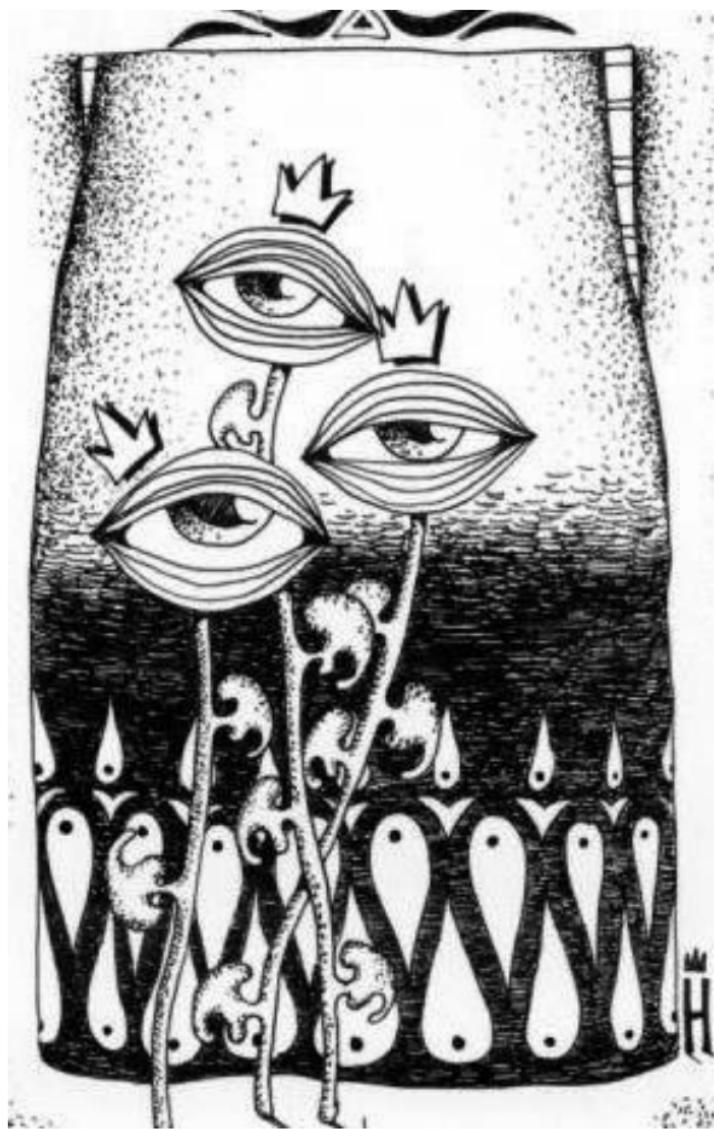
Д. Габелиа

уақа еидылеит
ицахә-цахәуа
бзия иеибабо агәкәа

жырырныңда 23, 2014

Лекция
кодификации

* * *

ИАХЬА
САРА
БЧАРАӘ
СТӘАН,

Исылзырша сыздыруам...
Иансаха инаркны

исхәауан –
Амрагъ уаҳа исныруам.

Жарылғаның атасы

Жәацы алафқәа еибыхәо,
Амшын ахықәағ
хөйрбауан...

Үсқан итааз сымца рөыйхо,
Иахъа
бчара
руан.

Иқалозма сақәымныхәар
Бынасып,

баапшуан.
Сгәы иаума сыйжыы тызгар,
Исхәалак
схәаеуан...

Шыңа еилыскааит иацы
Ихахъыз,

Д. Габелиа

Хөвүүгэй ҳаццаан...
Аха сара иахъа ицъасшъаз –
Иахъа
бчарағ
стәан!..

жәабран 16, 2014

Lekapipmawak

АЖӘАКГЫ БНЫМЛЕИТ

шатка 3иас ыцәоузеи
бара
уаха
бызмыцәеит

шатка 3иас брыруазеи
мәфак
гәағыны
бзанымлеит

шатка цҳа хыистозеи
уаҳа
цҳашәак
бзыимхәеит

шатка жәа бныистозеи
бара
ажәакгы
бнымлеит

жыттара 13, 2012

* * *

Ашъац

ақәа иаҳәар,
Ибдыруеит ҳзытуеит.

Хара

амра ҳахәар,
Ашъац былуеит.

Хара

ашъац ҳахәар,
Әымтқәа ҳзырыуеит.

Ашъац

ҳара иҳахәар,
Ҳазқәа хнауауеит...

рашәара 7, 2011

Ω-ШҮТАКИ ШЬАҢАКИ

Абар иахъеицу
Бышъеи сышъеи,
Халапшқәа анеиқәшәа инаркны,
Амца ибхысыз бацәшәаны,
Амфағы бсыхъзар бұтакны...

Бсыхъзала...Иҳәала:
Уаха иеицу
Ушъеи сышъеи
Знылаз адгыл шанханы,
Хаипылашья агәра ганы,
Иҳартейт ҳамтак,
ҳамтакы...

Еизыразны ҳагәтакы,
Хцилап мәдән ианғылоу...
Ω-шүтак ирығыз шьаңаңы
Иқалоит атх ҳазгәйлоу!..

абдара 24, 2013

СХЫ СБЫРЖЬЕИТ

ажәған иалышәшәоз
аимхәыңқәа
бұзамфа иадланы ицион

ақәа арыци
сажәа ғыици
былабжыш иақарахон

амш еилгаанза ҳаидгылан
иаалырқыаны
сығәгты хәеит

икаңсаз ақәа сылагылан
өазнык
бсыхътәзыуозшәа схы сжьеит

лаңара 30, 2014

СЫІКӘЗҮЕИТ алаф

сыршьуазаргы
сыршьаант –
бқәышә
цахә-цахәкәа
сырбылаант

сақәзүазар
сақәзаант –
бзамға
атәаххәа
сагәзаант

жылдаара 11, 2014

Lekspusmawak

Д. Габелиа

БЫЦЦАКЫ

Са сыбзия,
Ба быбзия, –
Сгэы быштоу
Илгоит өазэы!..

Атх бзиахъ
Амфа бзия, –
Хгэы баҳъзарцаз
Быццакы!..

ңхынгэы 7, 2014

Латынча
жазылыш

АК СЫЗНЫЖЬ

быгага сызныжъ
иамуазар –
бцәаара

ак сызныжъ
ак сызныжъ

иауазар –
бқышәкәа
иамуазар –
бнапқәа

бшыапқәа
хрыжъ-хрыжъ

ак
сызныжъ

лаңара 18, 2014

БСЫЛАША

бсылаша
сбылашап
хәвыңъегъ
хлашап

бсылаңха
сбылаңхап
мышрақә
хайлыпхап

бсылаха
сбылахап
ҳапсқәа
еилахап

бсылатцәа
сбылатцәап
бааи
хайразжхап

мшаңы 2, 2014

Лекция
о казахской

АӘЫМТРА БАБЖЫЫЗГО СЫРХӘА

Сзыхъя сабхәом,
Бсылацәажәом,
Амшгы ҳархәлоит
Җымт ҳаштәоу.

Хзынха сабхәар
Хгәы ҳтацәажәо,
Ма са сажәа
Базыпшую?..

Җың бабазшәа
Сгәы, сзыръялаз
Амшын иақәыстсоит,
Хазмоу.

Згәы итәз зzymхәаз
Хара ҳакәу,
Ма ҳгәы итәхәмарыз
Цәкәырпоу?..

Амра пхазшәа
Зегьы рзыхәа,
Агәы ртынчны
Ишцо ббахью?..

Анасыпгыы
Хағсны ицарцу,
Җымтқәа ашәшшырағы
Ҳаштәоу?..

Д. Габелиа

Абас мацара
Хзыргәатеиуа,
Әымтрак
Хаңыләйт
иаҳәо...

Ибаҳахъоума
Сөйзә ағымтра,
Аразъы ахъз ҳәаны
Иҳәхәо?..

машы 24, 2014

Легенда
күтәнүлөрдө

СБЫХЭОИТ БЫЧА

быблақәа бхачча
быртачча
бейтачча
исабхәахъо бхарштуа
сбыхэоит бычча

зәмәнә қапшыхаша
иңегъ ипхаша
сышкә банхъаҳәуа
сбыхэоит – бычча

сгәыграқәа зпаша
насыпла иззыпхаша
бқышәкәарғ ихәмаруа
быччапшь қапса

сыблақәа схаччар
быртачча
бейтачча
сшыччахъоу схарштуа
бысмыхәан учча

мшаңы 20, 2014

Д. Габелиа

БЫЧАПШЬ САЦЭАЖЭОН

быччапшь иацназго ччапшыык
Анцэа ићнитэ исмахазац
быччапшь иеилахаз млашыык
сара сеипшгыы дћамлазац

быччапшь сацэажэон мчыбжыык
сара аенытдэќья агэра згеит –
баргы башшталаз ччапшыык
сзымдыруашаа сыччазеит

абџара 13, 2013

жаржаралык
жаржаралык

СШАЛА СГӘАӘЫ

Ицахә-цахәуа амра аپхашья,
Иахъа чыдала сгәы аззоит.
Изырпхазгы быхъз ахәашья
Сшақәшәо агәра бсыргоит.

Сара сгәаәы ашта шбаңәаз
Дырны ибыдыбқылт аира,
Схаәы ићамызт сшыбшатоз –
Бшапсахозгы сыгәбылра.

нанхәа 18, 2013

Lekapipawdak

АНАСЫПАЗЫ ҲБЫЛЫП

аӡыркәиқәа срыла
рыла
башта сталеит спырпышуа

алашара
сгама
аргама
алашьцара мөақәа шьуа

шьыжъ иаашаанза
бхала
схала
аӡыркәиңшрақәа қатца

анасыпаз
ҳалаз
ҳалаӡ
атҳ аашаанза абылра

мшаңы 7, 2014

БЫҚАНАТ СЫНХОИТ

исхығуеит ашәә –
сгәы итоу бажәә
аңшқа иеипш
сгәыклоит

иснығуеит изхәаша
ашәақәә рашәә
умышьцылан
бұхәоит

исныруеит ацашья
исылсны бажәә
ажәфанахъ
иеихоит

инхааит аҳәашья
исцәымзуа башәә
бықанат
сынхоит

лаңара 22, 2014

Д. Габелиа

ХАРБАРЦ ҲАИЦНЫ

бзия бызбоит
бшысымбо
тәахны

гәаныла сыйбоит
сбылыр ҳәа
бшәаны

ҳахықамыз ҳцоит
ҳаашъа
аәакны

ҳагәқәа еибажъоит
харбарцаз
ҳаицны

абдара 7, 2014

Жарылғаның айналышы
жарылғаның айналышы

СЫБЗЫПШУП

Маңқ оуп исыгхаз,
быхъз
саҳауан.
Алашыцара ныхуа
сбыштын,
сыпшаауан.

Бхарахеит уажәык,
сарлашәуеит
уаха.
Сөаҳахар өазнык,
бызбода
беилыпха.

Бсахъа сгәаца итоуп,
бахызыымбо
бкәашоит.
Уахак са схала стәоуп,
сшыбзыпшу
исыршоит.

цәйлабра 3, 2014

АБЫЗ АШӘА

абыз
ашәа
аҳәо
иқаларцаз

ағаҳара шәанааи
пхъанатә –

ашәа
амаӡақәа
аатларцаз –

ағырдагәара шәақәыт
уажәнатә

ηхынҹкәын 26, 2014

АТЛА ДЫЛБААИТ АУАФЫ

атла
дхалан
дылбааит ауафы...

иалшон
амахә дықәхазаргы,
аӡәы дибаргы,
ма димбаргы,
мышкы
хәлаанза иадамхаргы,
дшахынхалоу
ипсы нхаргы

мамзаргъ,
атла
игәағыны,
иҝалап,
адацқәагь пыртланы,
хыхынтаи инапы данкны,
дылбаанагаргы
дыжъжьаны

ус්кан
илшон
ихы ихъчар,
атлагъ аҳатыр ибар,
дхалан аңәәағы днапшлар,
имфаҳәаста инарбар...

Д. Габелиа

атла дхамларц
дылбааит ауафы

жәабран 4, 2014

Lekapepawak

ИСТАХЫМ ИСХЫТЦУА АПСЫ

Хапсы антало,
нас иахътало
жәдүруама шәара?..

Хапсы зтало,
хапсы штало
здыруада, ишәхәа?..

Зны иахъытцуо,
еита иаххало,
ихәмаргоума ҳапсқәа?..

зыпсы зхытцуа,
нас изхало,
среиуазарц стахым сара!

ңұрынғасы 9, 2014

* * *

Иаха ипакәаз ача ифеит,
Изхәада уи дашуеит ҳәа...
Акыр қакәала дчахъеит
Абаржәык смыпсып ҳәа.

Иара апакәа дацәшәаզом,
Сафоитхәагы дхәыңуам.
Иңбоушьаша – шәызбазом
Ича иаташыңуа...

цәыббра 19, 2014

Легенда
кодована жеке

Д. Габелиа

АНИ-АРИ

аӡәы – апсы
ҹәазәы – абза

ани –
абаапсы
үигъы – апсы

анигъы – абза
ари –
ибзоу апсы

хәажәкыра 7, 2014

Lekapipmawak

САЦӘЫХАРОУП АРИ ҲАФНРА

Сгәағы итагъежкуа
аζмыжъеиңш,
сшыа ҭацәажәоит адақәа,
схазы сығам
амытмыйеиңш,
сцәа жәпа сөйлахәа үзара.

Сыңқәөырдара схало,
ихало,
сышыңдаа саман ициалоит –
уағ дахығам
иғаҳа-дагәоу,
иасыкәөиршан зегъ сырбоит.

Үақа сашәа
ақыышықәа иртәаңшыуп,
үақа сажәа рәоит абжықәа,
гәырғак ахығаңам
икәаршәуп,
үақа испыло слахынта.

Ажәтцарапәа
снап иантәалан,
наунагза иқартсоит рыңра,
ағы шкәакәа цқыа
сағыхәан,
саңақәыхароуп ари ҳафнра.

Ажәған иалышәшәоит
абырлаш,
шәара шәсахъақәа сзырбо,
уатәгъы шәгәрыпшқара
санылашт,
өымтрак шәытаны санцо.

Гәыграшәк здысҳәало
шәансеиөсүа,
мачк шәаатғылар қамлари,
шыңа иарбан ҳамтоу
аөымтра иениөсүа,
иарбан мцаңшыу иалам уи.

Аяа шығатәкъоу
ҳамзароуп, –
ҳара ҳшығатәкъоу ҳзырбо,
амцашоурағ
зегъ шәысбартоуп,
амцашоуроуп шәысзырбо.

Шаға мчыла
ушыапқәа ухаз,
үгәы италаз шаға шья,
убриоуп
араға иуныруаз,
убриоуп узгоз өхъаға.

Хазшаз имат үза
дыпшыхәуан,

Д. Габелиа

снап иахаз ахъы ипшъон,
Анцәа хыхъынтә
дизыпшыхуан,
аңартыша игошәа збон.

ηхынчкәын 11, 2014

Лекция
журналистики

МЫШКЫ МАЧУП СЫЗҚӘУ АМФАЗ

Иахъя өазныкгы
атх иахшеит апа,
сарғыхеит агәырға
сазхәаз шәыбжы.
Өазныкгы иит
иңахаз ацәқәырпа.
Ашамтаз ихырхәеит
ажәфан лаћәны.

Адгыл сагәылсит,
сашытан шәбара,
Ишәхылтыз ашәала
исхалеит сыпсы.
Амшын ахъзеинш
ишәхаштхаз ара,
санылеит насыпла
исыртәыз шәнапы.

Сызиааниуа лашьцарак
сағсуеит хаха,
шәара шәахыкоу
сназар шарғазы.
Есены сшәициуеит
суағызтәуа ауаа,
аха, иќәнисшоит
амфа мышказы.

нанхәа 5, 2014

Д. Габелиа

УГӘҮІЖӘЛА САКӘҮІХШОУП, САШЬА!

Черқъестәылатәи Сашьа –
Артур Кенчешаов уахъ

амра ахшара –
алашара
иалтцыз
ҳажәларқәа рхыпша
ес ашара
‘өңц
аазгаша
ацеира арғыхон
есымша

усқан
алашыцара
пхъацан
ашәартара агәы шуя
апсуа
адыга
чкәынцәа
инеиуаз
иудызбалоит рұказшыа

ажәйтә
узхылтцыз
рашәа
аҳәашьа

Д. Габелиа

рыкәашашьагы ńатца
нас

иаҳтап
насыпла анхашъа
иаҭаххаргъ
насыпла аԥсра

иахъа
сыбла ихымцуа
ихғылоуп
иацы убла ихыз
ашъа

угәы ззыбылуа
уаԥшәымоуп
угәыжәла
сақәыхшоуп
саشъа

нанхәа 7, 2014

СЫШӘПЫЛОИТ

Снеиуеит амра сгәыдыхәала,
Инымтәо сықәуп амфаду.
Ажәған саламзаргъ схәатәала,
Сыбжырыңылойт изыпшы.

Апша сыштыазар мазоума,
Сымфағы сыштыа еимаңсауа.
Жәғанк ахалара мариоума,
Еитымхаз амза тәағәаяа.

Сыштыа нхарцазоуп сыйнеиуа,
Са сышәптылоит уи азы.
Шәыштыа ылышәхырц сгәатеиуа
Амфа шәытасхәоит уатәгъы.

жылдаара 12, 2014

НЫХӘАПХЫЗК АХЬСАТӘОУ

Сануп зегъ реиңа итбаау амға,
схықәкы
пәтәзаарак иапсоуп.
снеиуам сыбла ихызшәа алға,
гәйла избашагъ
сазхиоуп.

Апша истыло гәалак амоуп,
тынч сымғасыр ҳәа
ишәоит, –
иансыцрасуа мңапшырак алоуп,
апырпирхәа
сеицрашәоит.

Сымға ахьеихдоу ипшыхәеит
апта еиқәарақәа,
еилашьшы...
Ашыаң сақәтгылаанза исныруеит
аңеиңш ишенигәрырғыо
шыыжъы.

Насыпқ сеилаҳаяуа сашытоуп,
схықәкы сшабылуа
снаңарц, –
ауағы ныхәапхызык ахьяатәоу,
имғамсуа
сүуағрагъы нхарц.

хәажәкыра 17, 2014

АРЫГЬАРАХҮТЭИ УЛЫМХАГЬ КЫДЫЗ

Арыгъарахъала ҳажәфахырқәа еидын,
аха уи аганахъала ддагәа-лашәзызаарын...

Цьюуки исархәо схы ишталаз,
Сара стәытцәкъя схаршт иңеит.
Сөзыза узхәзыцра еита сшалаз,
Усымбар акәушәа сдырхәеит.

Атәым цәажәарақәа исыштыз,
Слымха итығуашәа саанхеит.
Анағс уғызызара иахықәааз
Акгыы схарам, ус сқартцеит.

Абас еитүхит шыатанкыла,
Уажәа нтәомызт уи аөнү.
Са сандәйкәла сгәы саныла,
Уаҳа игомызт уақа убжы.

Ус ҳайпирдит адырғаенынза,
Иаңтәи схарштуа пхъа сцауан.
Уара еитах цьюуки иөыңзә
Улымха рымтәкны утәауан.

лаңара 1, 2014

СШАШЬУАЗ ЗДЫРУАН УАХА АСЫ

Иамоузеи уахак схы стәымзар,
Иалоузеи, нас, уи мбатәыс?
Исхароузеи шәа ишәыцәтәымзар
Аңстазаара змоу рххатәыс?..

Излаڭозеи шәгәры таңызар,
Ишәымоузеи уа шыатәыс?..
Акрамоума, фық сашызызар,
Схы ззымдыруа, анцәа иныс?

нанчәа 7, 2014

Д. Габелиа

ЗХЫ ИАНЫҚӘУА ДЫСЗАШШУАН

Зхы згәы алақоу дысзашшуа,
Иұтахым, иҳәеит, субар.
Уатқәы шықазғы дынхъапшуа,
Иubarым, иҳәеит, схабар.

Са сызлақоу уи дазымдааит,
Са сгәы иалақәо иҳәауам...
Сцәаҳәақәа ажәа иныртцааит –
Зхы ианықәуа иғера згаум.

жырырнықәа 5, 2014

Легенда
кодындағы екінші

Д. Габелиа

СРЫЦЭЦЕИТ

ақалақъ хеилага салпырит
сцаζеит
аяа рпагъара салтдэырит
сацәцеит

исыхъраны ићаз салапшиит
сшәеит –
уаћа мѳаќәа еибахәаеит –
шәызбеит

рашәара 7, 2014

Lekapipawdaak

Д. Габелиа

АУАСГЫЫ ДЫНТҖЭОИТ

Ауасы дшаны хәتا-хәтала,
Аганқәа дыргон деимтәаны.
Иңсаңа рымбейт, хатала,
Мөнак дшанысуаз уи дуафны.

Рхы дадырхәеит өнаңала,
Хара даҳтәуп ҳәа дрыгтаны.
Зегыы дшыртәыз уи гәатала,
Дынтыаеит дитәымызшәа азәгъы.

нанхәа 15, 2014

Жарылғаның
жарылғаның

ХРЫЦХАШЬА АНЦЭА

Узтиуа – ҳара,
Узыхэхая – ҳара,
Згэы былуагь – ҳара, –
Сыпсадгыл Апсынра!

Хрыцхазшьо – уара,
Хахъзырхэуа – уара,
Зөө ҳашшуагь – уара, –
Сыпсадгыл Апсынра!..

мшаңы 3, 2014

Д. Габелиа

* * *

Сыңсадғыл
хазына
сүқәныңеар стахзам
сшыапыштыңа уагар
ушәйтар ҳәа сшәаны

Сыңсадғыл
хазына
суңныңеар стахәуп
ғымтқәа умбыллар
сбылтыр ҳәа ушәаны

наңхәа 7, 2014

Легенда
кодована

АМРЕИПШ АПСНЫ

Алашара збар издыруеит,
Ахәеит атх, еилашьшы.
Ашацкыра өңиң аныруеит
Анцәа иишахъоу Апсны.

Асаркъал агәы хытхытуеит,
Хара ҳөымтра иазыпшны.
Алашара-шәа ҳахнахуеит –
Анцәа иишахъоу жәлары.

Ашамтазы анаńкә хытцуеит,
Амра цәыртцуазар шыыжы.
Еиңа пышәарак ҳахысуеит,
Амреипш ҳалаңхарц Апсны.

машы 26, 2014

АУАФЫ ДАХШЕИТ

Апстазаара шҳамоу,
ҳашътоуп ёакы, –
иаҳамбо,
иаҳтәым,
измам аҳәатәы...

Иузаахәом,
иузытиуам ззаххәоз иацы,
аўтармыкъағы
аҳәшьара аҳтәйт –
ҳапсы.

Абзиара ћаҳтцошәа
дҳарбеит иаҳвагыы,
ҳааигәа иғылоу,
иҳаргылаз
харагыы...

Апстазаара ағанқәа ҳҳәыңуеит
уажәгъы, –
ауафы деиғаҳхуеит,
ҳахнахзом
иғәгъы.

Аамҭа
иҳатәоу
ҳзыирғашъом уеизгъы,

Лекция
кодификации

Д. Габелиа

ХХЫ ҲАМЖЬААИТ,
ИМ҃ОШЬААИТ ҲАЧЕГЫ.

Ишәтәхү,
ишәтәхым,
ишәасхәоит ёакгы:
шәка сыңхашъозеи,
сказеинш
шәа шәызгы!..

нанхәа 1, 2014

Lekapipmawak

САПХЬАСОЦЭА ШЭАХЬ

1

Сыпсы шэалахеит
шэара,
Шэыпсы сшьоит...
Сгэафы салагеит
афра –
Сгэафы шэынхойт.

Ақьяад ианзалацом
зегъы,
ақьяадгы нцэоит...
Уажэшьта исыманац
агэы,
сгэафы сырөионт.

2

схы шэаћэыц
агера шэымган
сгэы шэаћэыц
акгыы шэымхэан

шэыпсы цқазар
шэыпсы шэшья

сыгера жэгазар
сыпсгыы жэга

нанхæа 4, 2014

жарчылсанын
жарчылсанын

ШӘҮГӘРА ЗГОИТ

Саит
Шәа шәышқа
Сажәеинраала сгәытқа, –
Шәүгәра згеит!..
Сан леипш арақа
Исзыпшыз схәы ытқақ,
Шәыххъ згеит!

лаңара 23, 2010

* * *

...асахъа
атра иантыцua

ажәа
иахалоит апсы

ацәаҳәа
арасеиңш
иангәылтца

апоет диилоит
есене!..

ңхынчкәын 11, 2013

Легендарный
журнал

Д. Габелиа

СЫТӘҮЕИТ АРАСА АГӘЕИПШ

Ажәа

ансыцло,
сцәаҳәа
анғыцхо,
сақара
сыцло,
сақара
сыцло,
сытәүеит
араса агәеипш...
Расак шымтәың.

Lekapipmawdaak

жылдаара 24, 2013

Д. Габелиа

ИАНААМТОУ...

Салагеит,
сагъалгоит
уажэтәи
апстазаара
ескъынгъы,
ианаамтоу,
иахъаамтоу
ишалаго,
ишалго
еипш
зегъы...
ианаамтоу,

Латынча жазылмаған
жеке

жәабран 21, 2013

ИААШӘҮРТҮ СЫШӘҚӘҮ

Иаашәырты сышәқәү
өнәткән агәаны,
Уи ахәра арғыоит ҳәа
ишәмыйпхъаңан...
Шәнағыхәа сұыхъ-хәыч,
агъама банды,
Нас ахәирбғыциң
ишаңамхо шәымзан.

Иаашәырты сышәқәү
мөышак аены,
иаарту суахәама
шәағсны шәымцан...
Шәаамта иацәылжәгар
саатқәак ဇаны,
Ұсқан сара сышәптылоит
бығықапсан...

Иаашәырты сышәқәү
сұхом ес-өнені,
Ишәдүруазар сашытам
ахааназ ахан...
Аха мышкызыны
шәэзығналар сығоны,
АЗӘГҮРІ ИЗЫГЕАҒҮАМ –
баша дбылуан...

лаңара 4, 2011

ЕСЕНЫ
СЫҚОУП
ШӘАРА
ШӘЗЫ

...Ара
сықан
знымзар
зны,
ара
сықан
мышкахъ
знык...
Ара
сықан
даға
зны,
ара
сықан –
адунеиағ
мшык...

Шықәсі
мышракә
инаркны,
иахъа
сықоуп
шәара
шәғы...

Лекция
о казахской

Д. Габелиа

Гэыграк
шэысгаларц
уатгэгы,
ес-ены
сыкouп
шэара
шэзы!..

хэажэакыра 22, 2013

Lekapipmawak

АХ ҚӘА

Апхъажәа. Гунда Сақания	3
Даға иаша мәфак	5
Зегыы нцәатәуа	6
Ашыацеиңш суафны	7
Сұйнчра сасра	9
Сышытазы сынхойт	10
Иудыруеит	11
Исхароузей?	12
Үрт срыңцәңдікт	13
Сизар суафхароуп	14
Аетәақәа срывағылан	15
Амреиңш ҳанбылуа	16
Цәқәырпамәфак	18
Мңак сагәылаңғаңәйт	20
Сырхааным	21
Гәаартыла	22
Зымға зымшәаң	23
Ауаа ирағсүеит ауағра	25
Жәларық ҳакәны	26
Хлахынта ҳнапы иануп	27
Шәгыл анағә збартоу	30
Ағымтра шәартоуп	31
Ағығрамца лашоит	32
Ағытыйбжы мгар	33
Шәаапшы!	34
Избо аиҳа изымбо саңәшәоит	35
Стәыла хәың ауағы	37
Лыпхала	39
Амға ианымлаз	41

Хацәшәоит – иахъа	42
Аамтә упълоит	43
Умцан амфасы	44
Адгылахъ иаапшыр	45
Хажәа иазыпшуп	46
Азахәала илбааз	47
Ахтның ҳамғақәа хазуп	49
Макъана апстазаара цәкәырпойт	51
Схақәыз сиаша еиқәзырхо	52
Рыбжы дыргазом	53
Апоет изыпсаҳзом	55
Фыңбарах ҳайбабарц	56
Ажәак	57
Сара избаз	58
«Ауаа рыпсы ағыхраз...»	59
Асаркъа сахъзаапшыло	61
«...шыжынаты...»	62
«...сган ағыи ишәтүазаап...»	63
«...амфаду ағы...»	64
«...ақалақъ иалсуа зегъы...»	65
«...аұмак дылагылан...»	66
«...имфахытны...»	67
«...акакан пырғеуент...»	68
«...ан лпа...»	69
«...данаауз...»	70
«...аамтә анаайлак ...»	71
«... «имыцхәказ ажәлар»...»	72
«...9. 474-тәи адубль...»	73
«...«атынчра...»	74
«...зегъы зегъы ирыңашыңуент...»	75

«...амжәакакалеиңш...»	76
«...агәалашәара...».....	77
«...изаапшылом рхәеит...».....	78
Бсахъа сатагылан сгәығуеит.....	79
«...жә-мзы исығуаз сроль...»	81
Дгарцуан ахатца.....	82
Лахынцак	83
Иаракәхап дызгаз	84
«сгылжкуеит...».....	85
«хиаанза...»	86
Бгәы аштыбыжь саҳауеит	87
Ауағы Изхәыцра Иаанаго – Былроуп .	89
Апслымз ахәрақәа.....	91
Баразәк	92
Амра лбаазгоит бара бзы.....	93
«Иаха амза иашәын – мызкы...».....	94
«Сара...»	95
«атәа...»	96
«Амра...»	97
«Апстазаара...».....	98
«ахы акәзам ...»	100
Дааниуан ашәахәа днағыхәо.....	101
Ақәа иалпхаая	102
Бышәштырағы.....	103
Амшын цәқәырдеиңш быччауа	104
Бсахъа ҭыхуа сбыцзаалоит	105
Ахра иағахаз	108
Атәа қапшь.....	110
For her	112
Апша лхыңша.....	113

Хайпшын.....	114
Шәахәацк анасып ңшаауа.....	115
Атлеи амцеи еицыбылуеит.....	117
Апша ҳабжысны ицион	119
Аапын агәы ҳтаз	121
Ажәған атца ҳанаңшуда.....	122
Амра сакәнүүхәоит.....	123
Шарпазынза	124
Бзиабара чыдак.....	125
Хәалом иацы	126
«баныңә...»	127
Иснарбеит.....	128
Апардалыкъра мариазам.....	129
Икоуп атыпхәацә.....	130
Аапын сыхшәалеит	131
Сымразар ибдыруеи?.....	133
Акәйтқәа иаңцәырфаанза.....	134
Ашәтқәа рыгәтәны.....	135
Сара сзы	136
Уи дылпýлар.....	137
Блеишәа.....	138
Апшахәафы.....	139
Ашхырцәағь шәыңхама ағызңәа?....	140
Мап. Дағазныкгы мап, зхәаз атыпхә лахь.....	142
«саатла алақәа апшаауеит...»	143
«ацахеипш...»	144
Сыбтоуп	146
«хнапқәа...»	147
«хәй...».....	148

«бгэы...»	149
«Биит иацы...»	150
Ибгэалашэома?	151
Ацх апчыхақәа	152
«уахык...»	153
«аҙаҙа анақәтәа...»	154
Ашьац	156
Ашәтқәа имыћәшәац	160
«Мап...»	161
«ҳамш анца...»	162
Х-ЦӘАХӘАК РЫЛА	163
«өңүц сыйбар...»	164
413 Мшы	166
Апшра, апшра	175
Сылпха уи акоуп	177
Амра пхалоит	179
«Адәениужь агәаны...»	181
Аңсгыры дыңшаауеит	182
Дылңыабон	183
«Ҳала иантамзо...»	185
Атызқәа	186
«Адәы...»	187
«Ашәкәы дапхъаны...»	188
«Аматқәа ...»	190
«Истахуп...»	191
Лашарак узхоит	192
Ирыңхашын сыйсуан	194
«Шәдунеи...»	195
«Амра алеишәа ...»	196
Ес-ииуа	197

Дрыхәчауан дыртиуан	198
Аиааираз дықәптоит	199
Учапшы сапылоит.	200
Зегъ заах	201
«үәапхъа адгыл агәы пжәаргы...» .	203
Схымта ахьсашью.	204
Ашъха – «өхә» иазкны	205
Афыза узбоит	208
«Цюук цоит...»	210
Фыц ианшо	211
«Ианило...»	212
«Итыхым...»	213
«Цәаҳәак...»	214
«Акәапқәа...»	215
«алашьцара...»	216
Иахзымдыруа	
ҳиқәшаҳатхароуп	217
«Сыцәгылазар...»	218
«Ақалақ салоуп...»	219
Аиаша табыргхароуп	220
Сшәыцууп исыцу	221
Қәпара еихоит	223
«амш анца...»	224
Сымшқәа еиқәшәаргы	225
Сырбылуеит снапы иану.	227
Ажәеи ашәеи шәеиқәдирхоит	228
Хжьюуп.	229
Анықәашья ҳтазтгы	231
Есены ихамоуп амфа	232
Хқалар ҳамцаны	233

Изҳәада – «абжытыра» нцәахъеит?..	235
Псыхәа змам	236
«Дкәалкәало дыкнахауп...».....	237
Иҳауаанза ҳиаша ацкы	238
Ичмазғыз аҳақым.....	239
Ахағра, мамзаргы	
Ағәрығтағхәаша.....	241
Игоит ашышқамсқәа рыбжықәа	247
Шәхарп қханатцы.....	249
Агадеңпш ҳтамхарп –	
амра қхалоит	250
Харантә иаауеит азыхъқәа	252
Хтынчра рымшьуа.....	254
Амца ғазхәо.....	255
Насыпла ҳаицыз	256
Бзия иеибабо агәқәа	257
«ИАХЬА ...».....	260
Ажәакгы бнымлеит	262
«Ашыац...»	263
Ә-шытаки шығаки	264
Схы сбыржьеит.....	265
Сбықәзуеит.....	267
Быццакы	268
Ак сызныжь.....	269
Бсылаша	270
Ағымтра бабжызго сырхәа	271
Сбыхәоит бычча.....	273
Бычапш сацәажәон	274
Сшатала сғәағы.....	275
Анасыпазы ҳбылып.....	276

Бытканат сынхойт	277
Харбарц ҳаицны	278
Сыбзыпшуп	279
Абыз ашәә	280
Атла дылбаит ауафы	281
Истахым исхытца апсы	283
«Иаха ипакәаз ача ифеит...»	284
Ани-ари	285
Саңаыхароуп ари ҳафонра	286
Мышкы маңуп сыйқәу амғаз	289
Угәйжәла сакәыхшоуп сашьа!	290
Сышәптылоит	292
Ныңаңхызыңк ахъсаңәоу	293
Арығараҳхтәи улымхагъ кыдыз	294
Сашшыуз здыруан уаха афы	295
Зхы ианықәуа дысзашибшун	296
Срыңаңеит	297
Ауафы дынтаңеит	298
Хрыңхашьа анцәа	299
«Сыңсадгыл...»	300
Амреиңш апсны	301
Ауафы дахшеит	302
Сапхъаңаңәа шәахъ	304
Шәыгәра згоит	305
«...асахъя...»	306
Сыңаңеит араса агәеиңш	307
Ианаамтоу	308
Иашәырты сышәңәы	309
Есены сыйкоуп шәара шәзы	310

Дмитри Габелиа

Цәкәырпамфак

Ажәенираалақәа

Аредактор *Гунда Сақания*

Ашәкәы иагәылоу асахъақәа ҭылхит
Ника Барзыц
Ашәкәацәа: *Архип Лабахауа*

Аформат 75x90 $\frac{1}{32}$. Атираж 300.
Ићатцә. акъ. бѓ. 10. Инықә. акъ. бѓ. 12,6.
Ағаџапка №